

EVANGELIJA
V CELJU

2271 | 1981

0 1814 / 1981

Celje - skladišče
D-Per

OSREDNJA KNJ. CELJE

Liboje, april 1981

Leto 24 — Stevilka 1

LIBO

249/1981

1119811814,1

COBISS •

GLASILO KERAMIČNE INDUSTRIJE LIBOJE-CELJE

1. MAJ, PRAZNIK DELA

Foto: KOS

ČESTITAMO!

Prvi maj - praznik dela

Ob razmišljanju, kako naj pričnem tokratni prispevek k mednarodnemu prazniku dela, sem nehote prežeta z mislimi na težko obdobje lanskega prvega četrtletja, ko smo vsi, ki nam je bil naš voditelj drag, z upanjem in globoko željo, da izbori neizprosni boj z ljubeznijo pričakovali, da tudi v tem boju zmaga. Žal pa smo 4. maja leta 1980 izobesili zastave na pol droga in z bolečino v srcu doživljali veliko izgubo, izgubo našega neumornega borca za mir in srečo vsega človeštva.

Tito je umrl, vendar še vedno živi, čeprav pokopan na enem od gričev v svobodnem Beogradu. Sam je želel med zelenje, med otroke, med mladost, ki si jo je izbral kot svoj praznik. Titova podoba je živa, z nami je njegovo življenje, partizanski boj in nenehne zmage. V februarju, leto pred njim je klonil po dolgoletni in težki bolezni njegov veliki somišljenik in sodelavec Edvard Kardelj. Tudi njega v naši zgodovini ne bomo in ne moremo pozabiti, saj je vse svoje življenjske moči posvetil izgradnji socialistične Jugoslavije, v kateri svobodni in srečni živimo.

Vedno pa ni bilo tako, da živimo svobodno in srečno, je bilo potrebno ogromno borbe in žrtev zavednih delavcev, ki so že leta 1886 v Chicagu štrajkali z zahtevo po osemurnem delu. Na zborovanju je prišlo do oboroženega spopada, kjer je padlo nekaj voditeljev ali pa so bili obsojeni na smrt oziroma dosmrtno ječo. Na prvem kongresu II. internacionale je bilo sprejeto, da se ta dan določi kot praznik delavcev. Bili so se idejni boji med oportunisti in revolucionarji glede vsebine in karakterja delavskega praznika. Tudi na kongresu v Zürichu ni bilo še dano politično obeležje prvemu maju. Leta 1904 je bilo na Amsterdamskem kongresu II. internacionale uzakonjeno 8-urno delo. Šele po oktobrski revoluciji v Rusiji je dobila prvomajska proslava značaj praznika dela.

V naši državi je bil prvi maj proslavljen že zelo zgodaj. Najprej so ga proslavljali Slovenci in Hrvatje, nekaj let kasneje pa Srbi in leta 1906 še v Bosni in Makedoniji. Po letu 1918 so začeli žandarji preganjati ljudi, ki so se zbirali na praznovanjih, vendar naši zavedni predniki so vzdržali pritiske ter

nam priborili 1. maj kot državni delavski praznik.

Ob teh razmišljanjih se spomnim Titovih idej in misli, ki nam naj pomenijo vse kar je najlepše: svoboda, pravičnost — socialistična domovina.

- V življenju je potrebna vztrajnost.
- Nobena resna stvar ne gre zlahka in gladko.
- Ničesar ni, česar ne bi bilo moč s trdim delom premagati.
- Enotnost ljudstva pomeni veliko silo, ki omogoča posameznim deželam, da se uprejo raznim napadom od zunaj in da ohranijo svojo neodvisnost in svoj razvoj v miru.
- Povsod, kjer živite in delate, razvijajte tovariško sodelovanje, nesebično medsebojno pomoč, iskrenost, kar je v človeku lepega in plemenitega. Bodite tisti, ki boste dokončno izkoreninili vse, kar je ostalo nepravilnega iz preteklosti."

Prežeti z njegovimi idejami in željami moramo biti močni in pripravljeni na neizprosni boj, ki ga prav v tem obdobju bijemo, boj za gospodarsko stabilizacijo, da dokazemo sebi in drugim, da smo TITOV! OM

Rezultati poslovanja za leto 1980

Poslovno leto 1980 smo uspešno zaključili. O tem smo razpravljali na sestankih družbenopolitičnih organizacij, na zborih in delavskih svetih. Vsak delavec je najmanj enkrat poslušal poročilo o poslovanju in odločanju o delitvi čistega dohodka.

Tu bomo ponovno prikazali celotno poslovanje s finančnega vidika, v doseganju plana in s primerjavo dosežkov predhodnega leta.

OZD kot celota je realizirala din 275.227.153 celotnega prihodka in tako preseгла plan za 13%, realizacijo leta 1979 pa za 41%. Porabljena sredstva znašajo 151.733.306 din, plan je presežen za 13%, poraba za leto 1979 pa za 45%. Dohodek je dosežen v višini 123.493.846 din in je za 14% nad planiranim ter 35% nad doseženim v letu 1979. Obveznosti iz dohodka znašajo 20.547.947 din, plan je presežen za 36% in obveznosti za leto 1979 za 32%. Čisti dohodek je dosežen v višini 102.945.899 din

in je za 10% nad planiranim, v primerjavi z letom 1979 pa je večji za 36%.

Čisti dohodek smo razporedili takole:

	din	I n d e k s	
		na plan	
— za osebne dohodek	69,847.942,00	112	128
— za sklade	33,097.957,00	106	156
od tega:			
— za stanov. izgradnjo	4,664.542,00	107	126
— za sklad skupne porabe	8,784.910,00	139	97
— za poslovni sklad	14,735.386,00	97	374
— za rezervni sklad	3,222.717,00	103	136
— za obvez. po družb. dogovoru	1,690.402,00	80	81

Razmerje porabljenih sredstev, dohodka, čistega dohodka, osebnih dohodkov in sredstev za sklade. V strukturi celotnega prihodka pa je naslednje:

leto	porab. sred.	dohodek	obvez. iz doh.	čisti dohodek	OD	skladi
1978	49%	51%	9%	42%	34%	9%
1979	53%	47%	8%	39%	28%	11%
1980	55%	45%	7,5%	37,5%	25,5%	12%

Iz gornjih pokazateljev je razvidno, da smo zastavljeni plan, predvsem pa rezultate predhodnega leta krepko presegle in da smo z ustvarjenimi sredstvi dobro gospodarili. To se odraža predvsem na doseženi akumulaciji, 19.868.807,00 din (razporejena sredstva v poslovni sklad + pospešena amortizacija) v primerjavi z letom 1979, ko smo ustvarili din 7.737.712,00 din, pomeni zvišanje za 156%. Razen tega smo tudi za osebne dohodke porabili za 28,30% več sredstev kot v letu 1979 in s tem dosegli zgornjo mejo izplačil po dogovoru o uresničevanju usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980.

Kazalci v pregledu razmerja elementov dohodka v strukturi celotnega prihodka pa niso tako vzpodbudni. Porabljena sredstva hitreje rastejo od celotnega prihodka, zato tudi rast dohodka iz leta v leto pada. Ob rahlem padanju obveznosti iz dohodka, čisti dohodek še vedno za 1,5% do 3% hitreje pada. Posebno problematično je znižanje rasti osebnih dohodkov, kot posledica omejitev z dogovorom o uresničevanju usmeritve razporejanja dohodka v letu 1980, v prid izločanjem sredstev za sklade.

Posamezni TOZD so dosegli naslednje rezultate poslovanja:

TOZD KERAMIKA

Celotni prihodek je dosežen v višini 214.959.638,00 din je za 11% nad planiranim in 37% več kot je doseženo v letu 1979. Porabljena sredstva znašajo 102.382.204,00 din in so za 10% nad planiranim in 38% nad porabo v letu 1979. Plan ob-

veznosti iz dohodka je presežen za 24% in obveznosti iz leta 1979 za 30%. Čisti dohodek je dosežen v

višini 70.450.254,00 din za 8% višji kot smo planirali in za 41% nad doseženim v letu 1979.

Čisti dohodek je razporejen takole:

	din	I n d e k s	
		na plan	80/79
— za osebne dohodke	43.866.067,00	113	131
— za sklade	26.584.186,00	101	163
Od tega:			
— za stanovanjsko izgradnjo	2.918.360,00	107	127
— za sklad skup. porabe	6.000.000,00	140	97
— za poslovni sklad	13.307.152,00	90	363
— za rezervni sklad	2.814.436,00	113	137
— za obvez. po družb. dogovoru	1.544.238,00	74	74

TOZD "PLOŠČICE"

Celotni prihodek je dosežen v višini 42.340.533,00 din in je za 32% višji od planiranega in za 85% višji od realiziranega v letu 1979. Porabljena sredstva so za 24% nad planiranimi in 87% nad realiziranim v letu 1979. Dohodek je dosežen v

višini 11.586.819,00 din in je višji od planskega za 64% ter za 79% višji od doseženega v letu 1979. Obveznosti iz dohodka so višje od planiranih za 60% in višje od obveznosti v letu 1979 za 58%. Čisti dohodek v višini 6.001.622,00 din je za 67% nad planiranim in za 104% višji od doseženega v letu 1979.

Čisti odhodek je razporejen takole:

	din	I n d e k s	
		na plan	80/79
— za osebne dohodke	3.101.411,00	122	132
— za sklade	2.900.211,00	273	494
Od tega:			
— za stanovanjsko izgradnjo	206.141,00	116	139
— za sklad skupne porabe	830.000,00	346	300
— za poslovni sklad	1.428.225,00	807	—
— za rezervni sklad	289.671,00	62	179
— za obvez. po družb. dogovoru	146.164,00	—	—

TOZD "GRAFIT"

Celotni prihodek je dosežen v višini 17.049.366,00 din in je za 6% pod planom in za 13% nad doseženim v letu 1979. Porabljena sredstva znašajo 12.304.928,00 din in so za 6% nad planiranim in za 42% nad realiziranim v letu 1979. Dohodek je za 27% pod planiranim in za 25% pod doseženim v

letu 1979. Obveznosti iz dohodka so za 28% pod planiranim in za 26% nižje od obveznosti in letu 1979. Sovlagatelj Tehno-Union Ljubljana pripada iz skupnega dohodka 63.617,00 din in tujemu sovlagatelju A. Gundlachju 156.329,00 din. Čisti dohodek tako znaša 2.293.287,00 din in je nižji od planiranega za 19% in za 18% nižji od doseženega v letu 1979.

Čisti dohodek je razporejen takole:

	din	I n d e k s	
		na plan	80/79
— za osebne dohodke	2.040.695,00	102	104
— za sklade	252.592,00	31	30
Od tega:			
— za stan. izgradnjo	133.981,00	96	97
— za rezervni sklad	118.611,00	73	75

DELOVNA SKUPNOST SKUPNIH SLUŽB

Celotni prihodek je dosežen v višini 32.554.157,00 din in je za 15% nad planiranim in za 23% nad doseženim v letu 1979. Porabljeni sredstva znašajo 6.292.460,00 din in so za 31% nad planiranim in 31% nad porabo v letu 1979. Obveznosti iz dohodka znašajo 2.060.962,00 din in so za 11% nad planiranim in za 25% nad obveznostmi v letu 1979. Čisti dohodek znaša din 24.200.735,00 in je za 12% nad planiranim in za 21% nad doseženim v letu 1979. Iz čistega dohodka je izločeno za osebne dohodke 20.839.767,00 din in je za 12% nad planskim in 25% več kot v letu 1979. Za stanovanjsko izgradnjo je izločeno 1.406.058,00 in za sklad skupne porabe za druge namene 1.954.910,00 din.

Komentar vodje TOZD o poslovanju v letu 1980:

TOZD "KERAMIKA"

Proizvodni program keramike je bil kot vse letošnje mesece tudi v mesecu decembru presežen. Tako smo v letu 1980 izdelali za preko 19 milijard vseh vrst keramičnih izdelkov. Količinsko planiranega sicer nismo ustvarili, to pa predvsem zaradi tega, ker smo raje izdelovali dekorativno bogatejše in dražje izdelke, s katerimi smo bili tudi uspešnejši na domačem in tujih tržiščih. Kljub temu je fizični obseg za blizu 4% večji od lanskega pri 1,3% manj zaposlenih. Če pri tem upoštevamo težave pri preskrbi s surovinami in drugimi materiali ter povečan izvoz, so rezultati vsekakor zadovoljivi.

Ko se ob koncu leta ozremo skozi vseh 12 mesecev, vidimo, da smo zlasti na področju loma napravili korak naprej. Lom se nam je namreč precej zmanjšal v primerjavi z zadnjimi leti. Še vedno pa tu nismo dosegli vsega, zato bomo morali še naprej stremeti, da lom še zmanjšamo.

Precejšnje uspehe smo dosegli tudi na področju izvoza, saj se je povečal skoraj za tretjino. Vendar tu še daleč nismo dosegli tega, kar bi lahko. Z izvozom smo lahko le delno zadovoljni. Medtem, ko lahko trdimo, da nam izvoz v Rusijo ne povzroča posebnih težav, moramo na drugi strani priznati, da z izvozom na zahodni trg, kateri bi moral biti za nas glede velikih po-

treb po devizah vsekakor zanimivejši, ne moremo biti zadovoljni. Asortiman izdelkov za Rusijo je za nas mnogo ugodnejši, ker je izbran iz naše redne proizvodnje. Po drugi strani pa izdelujemo za zahodni trg izdelke po posebnem naročilu. Tu je vedno velik problem tako kvaliteta izdelkov, kot tudi roki dobav. Lep primer, kako se do tega trga obnašamo, je zadnja reklamacija s strani nizozemskega kupca.

Na drugi strani pa moramo vedeti, da je izvoz za samo proizvodnjo veliko zahtevnejši, da napravimo manj kot sicer, da se nam s tem tudi povečuje lom in da velikokrat zaradi njega dosegamo precej manjše finančne rezultate.

V letošnjem letu smo zaključili investicijo v nov obrat gmote in skladišča surovin. Za sama skladišča lahko trdimo, da smo z njimi veliko pridobili. Ves material imamo lahko pod streho, kar nam je v prejšnjih pogojih povzročalo velike zastoje.

Glede samega obrata gmote lahko vsaj zaenkrat rečemo, da še ne daje tega, kot smo pričakovali. Še vedno imamo velike razlike v kvaliteti gmote, tako livne kot stružne. Še vedno se nam dogaja, da nam gmote od časa do časa primanjkuje, čeprav so kapacitete veliko večje od prejšnjih. Mirno lahko trdimo, da je v tem primeru v veliki meri prisoten ljudski faktor. Tehnološka disciplina še zdaleč ni na potrebnem nivoju, nekateri delavci se obnašajo kot da so nezamenljivi. Ker s tem ne povzročajo škode samo sebi, ampak tudi vsem ostalim članom kolektiva, bo potrebno v naslednjem letu izredno poostri disciplino in delavcem, ki se ne mislijo podrediti skupnim naporom za boljše gospodarjenje, jasno povedati, da med nami niso več zaželeni. Seveda pri tem ne mislimo samo na peščico delavcev v oddelku gmota, ampak se to nanaša na vse podobne tudi v ostalih oddelkih.

Leto 1980 je bilo leto stabilizacije. To smo krepko občutili tudi mi. Preskrba s surovinami in reprodromateriali ni bila vedno najboljše. Posebno preskrba materiala iz uvoza ni bila vedno zadovoljiva. Posledica tega so bile zlasti spremembe receptur naše gmote. Uvoženo glino Nero F in kislice ter steklo smo morali nadomestiti z domačimi materiali, ki pa niso bili najbolj kvalitetni. Tudi pri glazurah

smo morali nekajkrat spreminjati naše recepture zaradi pomanjkanja frit. Občutili smo tudi pomanjkanje raznega ognjeodpornega materiala.

Od domačega materiala nam je primanjkovalo zlasti mavca in raznih frit. Nismo bili zadovoljni s kvaliteto gline Šabac in Globoko.

Komentar vodje TOZD Ploščice o poslovanju v letu 1980:

PLOŠČICE

Leto je za nami in uspehov, ki smo jih dosegli, se lahko samo veselimo. Plan smo presegle tako količinsko kakor tudi vrednostno. Po težkem obdobju v letu 1979 smo res zbrali vse moči, vsako proizvodnjo dobro premislili in uspehi v letu 1980 niso izostali.

Od planirane količine, ki je znašala 133.000 m² (2793), vrednostno 33.649.000,00 din, smo presegle količinsko za 6,2% (141.255 m²) in vrednostno za 10,6% to je za 37.226.675,00 din.

Iz teh števil spoznamo, da smo res vse sile usmerili v boljšo in večjo proizvodnjo. Vse stabilizacijske ukrepe, ki smo si jih zadali v začetku leta, smo uresničili. Naj jih navedemo samo nekaj.

Zmanjšali smo porabo plina za ca. 20%, uvedli novo vrsto kaset, to je ITI 104 in pozneje kasete domačega proizvajalca Keramika Krapina, uvedli smo popolni ročni dekor, ki je zelo iskan na našem trgu.

Zaradi pomanjkanja surovin za glazure in prepovedi uvoza le-teh, smo naredili poceni domače glazure, ki je izredno primerna v kombinacijah z modernimi kuhinjami, prav tako pa tudi v sanitarijah.

Od vseh teh izboljšav je gotovo največ pripomogla k povečanju proizvodnje nova kaset, ki nam je poleg prihranka pri plinu, zmanjšanju loma, lažjega nakladanja, dvignila kapaciteto tako, da smo sposobni narediti mesečno 20.000 m². Zaradi pomanjkanja biskvita pa te možnosti ne izkoriščamo, tako lansko leto, kakor tudi letos.

Med velike novosti v proizvodni lahko štejemo tudi to, da smo uvožene biskvitne ploščice (Italija) zamenjali s ploščicami domačega proizvajalca Keramika Gorenje. Res je, da rezultati med I. in ostalimi kvalitetnimi vrstami niso tako dobri kot pri italijanskem biskvitu,

toda tudi mi smo se morali obnašati stabilizacijsko in popolnoma ustaviti uvoz iz Italije.

Od vseh navedenih podatkov o preseganju plana pa je gotovo najpomembnejši ta, da smo presegli storilnost na zaposlenega od planiranih 126.955 kg/zaposlenega, vrednostno pa 1.661.906,00 din/zaposlenega. Indeks v letu 1979 je tako količinsko 132 in vrednostno 149.

Prav tako je narasla storilnost iz opravljenih ur. Količinsko smo dosegli 58,29 kg/uro, vrednostno pa 736,33 din/zaposlenega proti 46,46 kg/uro, vrednostno pa 517,36 din/uro. Tako so indeksi 1980/79 125 in 142.

Iz vseh dosedanjih rezultatov vidimo, da smo v letu 1980 resnično dobro delali, toda gotovo so tudi pri nas še velike rezerve. Prvo je izkoriščenost delovnega časa, tudi pri bolniškem staležu lahko dosežemo boljše rezultate, saj je znašal v letu 1980 7,95%, v letu 1979 pa 7,91%.

Tudi osebni dohodki so v poprečju pod poprečjem ostalih delovnih organizacij. Letošnji poprečni OD je za TOZD 7.047,25 din ter je za 18% višji od lanskega leta.

Komentar vodje TOZD Grafit o poslovanju v letu 1980:

GRAFIT

Že v mesečnih poročilih so razvidne naše težave v minulem letu. Leto se je začelo s prekoračenimi stroški že prvi mesec, ker je zaradi prevelikih zalog loncev v skladišču Tehno-Union bil plan postavljen preveč enostransko. Izdelovali smo samo velike lonce, kar pa sploh ne ustreza načelu proizvodnje z minimalnimi stroški. Za isto količino plina, z isto porabo delovnega časa, proizvedemo manj kg izdelkov. Pri manjših izdelkih pa je položaj še slabši, ker se tu poveča še čas izdelave izdelkov.

Prve tri mesece preteklega leta smo torej izdelovali samo velike izdelke in ker prodaja Tehno-Union ni bila dovolj hitra, so se ustvarile takšne zaloge, da sploh nismo dobili več naročil za grafitne izdelke. Vse poletne mesece smo delali z zmanjšano proizvodnjo, kar se je poznalo tudi ob polletnem obraču-

nu. V jesenskih mesecih se je sicer pokazala svetla točka: to je naročilo loncev za Iran. Vendar pa so to bili samo majhni lončki, s katerimi nismo mogli bistveno izboljšati finančnega stanja TOZD. Zopet so nas pestili veliki stroški izdelave in tudi vse večji bolniški stalež. Res je, da smo konec leta dobili naročila, ki se nadaljujejo tudi v tem letu, vendar je leto zaključeno, zato se moramo potruditi, da ne bo tudi to leto tako teklo.

Ne mislim pa vse težave in slabe rezultate valiti le na raznolikost asortimana, ker tudi v našem delu ni vedno tako kot bi moralo biti. Vsaka sprememba, novost, ki zahteva več dela, naleti na odpor, odnos do drugega ali celo uvoženega materiala je skrajno nemogoč, izkoriščenost delovnega časa je slaba. Kvaliteto dela pa največkrat zamenja kvantiteta, važne so le ure, ne pa učinkovite ure.

V letu, ki je pred nami, moramo vse te pomanjkljivosti odpraviti. Naročila so, torej je tudi delo, le delati je treba bolj učinkovito. Z odpravo vseh teh pomanjkljivosti pa tudi naš plan ni neuresničljiv, čeprav vedno pridejo vmes tudi težave, za katere res nismo krivi.

V vsakem primeru moramo spremeniti odnos do dela, ustaliti delovne navade in rezultat sigurno ne bo izostal.

KO

Pridobitev v računovodstvu - stroj za knjiženje

Srednjeročni plan razvoja za obdobje 1981 — 1985

Za nami je dolgo obdobje priprav na sprejem srednjeročnega plana razvoja za naslednje srednjeročno obdobje. V začetku leta 1979 smo sprejeli sklep o pripravi petletnega plana in nadaljnji potek ter konec leta 1980 plan sprejeli.

Razvoj delovne organizacije kot celote bo usmerjen v dosegu zastavljenih ciljev naznačenih v Samoupravnem sporazumu o osnovah plana DO KIL.

Ti so:

- dolgoročna stabilna rast vseh TOZD in DSSS v okviru DO KIL
- povečanje produktivnosti dela
- prilagajanje tržnim zahtevam
- izboljšanje delovnih pogojev
- nagrajevanje po delu itd.

Predvidevamo, da bodo dosedanje kapacitete izkoriščene v polni meri. Pozornost pa bomo morali nameniti kvaliteti izdelkom in povečanju asortimana.

Proizvodni program za obdobje 1981—1985 je zastavljen tako, da se bo dvignila količinska proizvodnja za 1693 ton. Velik del tega bo proizvedenega v novem obratu TOZD Keramika (ca. 1200 ton). TOZD Grafit bo ob koncu petletke delal s polno kapaciteto 500 ton, medtem ko TOZD Ploščice zaradi prostorske stiske ne bodo razširile svoje proizvodnje.

Poprečna rast proizvodnje bo po planu na 5,2% letni stopnji rasti količinsko in 14,7% letni stopnji rasti vrednostno.

Investicije v srednjeročnem obdobju:

TOZD KERAMIKA - investirali bomo v izgradnjo objekta družbene prehrane (1981—1982) in izgradnjo novega obrata livne keramike (1981—1983). Predračunska vrednost 160.000.000,00 din.

V okviru sredstev amortizacije bomo posodabljali notranji transport in nekatera težka delovna mesta.

TOZD PLOŠČICE — bomo investirali v obstoječe kapacitete-posodobitev se bo izvršila konec petletnega obdobja (1984—1985). Vrednost ca. 10.000.000,00 din.

TOZD GRAFIT — zamenjali bomo zastarele stroje, ki predstavljajo ozko grlo in nabavili bomo vse potrebne modele. Investicije bodo v okviru amortizacije skozi vso petletno obdobje v vrednosti 5.300.000,00 din.

DSSS — investicija bo v okviru enostavne reprodukcije.

Zaposlenost bomo povišali po 2,5% letni stopnji rasti. Velik porast je predviden v TOZD Keramika ca. 65 ljudi, od tega jih bo v novem obratu zaposlenih ca. 60. V ostalih TOZD bo rast zaposlenih minimalna.

Povečanje storilnosti na zaposlenega se predvideva po 2,7% letni stopnji količinsko in 11,9% vrednostni stopnji rasti.

Izobraževanje:

za naslednje petletno obdobje predvidevamo, da se bo izboljšala kvalifikacijska struktura zaposlenih. To bomo dosegli z dodatnim izobraževanjem delavcev TOZD Keramika; priučitve novozaposlenih na nova prosta delovna mesta v ostalih TOZD ter zaposlovanja v skladu z zahtevami in potrebami sistematizacije opravil in nalog.

Ostale zastavljene naloge s področja varstva in izboljšanja življenj-

skega okolja bomo poskušali urediti v naslednjem petletnem obdobju in to:

- urejanje okolice tovarne, nakup čistilne naprave za odpadne vode, ki tečejo v Bistrico
- ureditev kvalitete prehrane in izboljšanje higienskih pogojev
- ureditev rednega zdravstvenega varstva
- zavzemanje za nov vzgojnovarstveni zavod
- pomoč in podpora KS za izgradnjo telovadnice
- pospešeno reševanje stanovanjskih vprašanj v okviru možnosti.

Po resoluciji občine Žalec za obdobje 1981—1985 predvidevamo poleg naštetega še:

- dokončanje ceste Petrovče-Li-boje
- ureditev centralne čistilne naprave v Kasazah
- ureditev kolektorja Ruše—Kasaze in Polzela-Kasaze z odcepom v Žalec.

Zastavljene naloge bodo zahtevale popolno angažiranost vseh zaposlenih, če bomo hoteli vse načrtano realizirati.

GS

Poslovni načrt za leto 1981

Da bo informacija o zastavljenih ciljih še izčrpnjša, bomo tudi v Keramiku podali najvažnejše usmeritve zastavljenega poslovnega načrta za leto 1981.

Poslovni načrt delovne organizacije KIL nam pokaže cilje in usmeritve, ki so si jih TOZD in DSSS zadali v letu 1981.

Ti cilji in usmeritve se bodo uresničili le ob maksimalnem naporu vseh zaposlenih. Potrebno bo predvsem spremeniti odnos do

dela, reprodukcijskega materiala, predvsem pa povečati samodisciplino in samokontrolo.

Uresničevanje poslovnega načrta za leto 1981 bo potekalo v zelo neugodnih razmerah tako doma kot v tujini. Omejitve uvoza reprodukcijskega materiala bodo še večje kot v letu 1980. Ker pa smo v letu 1980 krepko zmanjšali zaloge uvoženega materiala, nas bo to še huje prizadelo. Zato bomo morali še bolj prodreti na zunanji trg ter s kakovostnim delom ohranjati stare

RAZPOREDITEV CELOTNEGA PRIHODKA 1981

v 000 din

Enota	TOZD Keramika	TOZD Grafit	TOZD Ploščice	DSSS	PLAN 1981 KIL	Ocena 1980 KIL	Indeks
Celotni prihodek	237.271,2	30.825,8	50.342,4	39.992,9	318.439,4	226.660,00	140
Materialni stroški	107.364,2	20.738,5	34.714,00	6.757,8	169.574,5	108.591,00	156
Amortizacija po st.	5.171,8	1.202,6	686,4	623,8	7.684,6	5.947,5	129
DOHODEK	124.735,2	8.884,7	14.942,00	32.611,3	141.180,3	112.121,5	126
Razpored. dela dohodka za davke, prispevke in ostalo	41.245,4	3.423,6	6.301,2	2.969,5	13.946,8	10.966,3	127
Amort. in stop.	5.171,8	360,8	686,4	623,8	6.842,8	5.050,1	135
delež Tehno-union	—	231,3	—	—	231,3	156,00	148
delež Gundlach	—	568,5	—	—	568,5	383,3	148
ČISTI DOHODEK	78.318,00	4.300,5	7.954,4	29.018,00	119.590,9	95.565,8	125
masa za BOD	51.967,7	2.689,00	3.700,00	24.830,00	83.186,7	67.265,9	124
za SKLADE	26.305,3	1.611,5	4.254,4	4.188,00	36.404,2	28.299,9	129
stanovanjski sklad.	3.637,7	188,2	259,00	1.738,1	5.823,00	4.702,7	124
rezervni sklad	3.118,4	222,1	373,6	—	3.714,1	2.951,2	126
Sklad skupne porabe	5.743,3	235,2	349,4	2.449,9	8.777,8	7.823,5	112
Za DPO	3.000,00	—	300,00	—	3.300,00	2.800,00	118
Poslovni sklad	10.850,9	966,00	2.972,4	—	14.789,3	10.022,5	147

poslovne partnerje v tujini in iskati možnosti za pridobitev novih, saj si bomo s tem ustvarili prepotrebne devize za uvoz.

Kljub povečanju potreb glede izvoza, pa ne bomo smeli zanemariti domačega trga. Tudi ta trg potrebuje veliko pozornosti, saj bomo ob povečanju proizvodnje v letu 1981 morali večjo količino izdelkov prodati tudi doma. Če pa bomo hoteli proizvedeno tudi prodati, bomo morali še bolj kot doslej prisluhniti zahtevam trga.

Osnovni cilj vseh nas v tem letu naj bo povečanje storilnosti dela ob povečanju kvalitete in kakovosti izdelkov.

Proizvodnja v letu 1981 po TOZD bo naslednja:

TOZD Keramika	2.700 ton	v vrednosti 233.200.000 din
TOZD Ploščice	3.091,2 ton	ali 147.200 m ² v vrednosti 55.936.000 din in
TOZD Grafit	500 ton	v vrednosti 35.844.000 din
KIL skupaj	6.291,2 tona	v vrednosti 324.980.000 din.

Poprečno število zaposlenih v delovni organizaciji bo 555 delavcev, kar je indeks 103,5 v primerjavi s poprečno zaposlenimi 1980.

Investicijska vlaganja v letu 1981 bodo usmerjena predvsem v iz-

gradnjo obrata družbene prehrane ter na vzdrževanje in obnovo obstoječih prostorov. Začeli bomo tudi s pripravami za izgradnjo novega obrata za proizvodnjo livne keramike.

Nominalni poprečni osebni dohodek bo znašal za celotno delovno organizacijo 8.475 din na zaposlenega.

Kazalci uspešnosti poslovanja:

	indeks
družbeni proizvod glede na oceno 1980	126
družbeni proizvod na zaposlenega	122

akumulacija glede na oceno 1980 137
akumulacija na zaposlenega 133
storilnost na zaposlenega bo količinsko večja za 4%, vrednostno pa za 27%.

Kje smo z našo produktivnostjo?

Kaj je produktivnost? Ali je to le delavnost in pridnost? Bistveni element produktivnosti je vsekakor delavnost, vendar je poleg tega osnovnega elementa še cela vrsta drugih elementov, ki imajo pomembne vpliv na večjo ali manjšo produktivnost. Ti so zlasti: nivo opremljenosti z delovnimi pripravami, redna ali izredna preskrba s surovinami in drugim materialom, nivo organizacije dela, strokovna usposobljenost itd. Nekatere publikacije iz tega področja naštevajo

kar 37 dejavnikov, ki vplivajo na produktivnost.

Pustimo sedaj te dejavnike ob strani in pogledimo kako se je gibal pri nas storilnost na zaposlenega v zadnjih treh letih.

Realen prikaz produktivnosti nam daje tabela a), katera prikazuje storilnost na zaposlenega v tonah.

Tabela b) z ustvarjeno vrednostjo na zaposlenega je zaradi močnega vpliva inflacije neprimerna za analiziranje.

TF

a) Storilnost v tonah na zaposlenega

Leto	Keramika ton/zaposl.	index	Ploščice ton/zaposl.	index	Grafit ton/zaposl.	index	KIL ton/zaposl.	index
1978	5.75	100	107.84	100	23.90	100	9.07	100
1979	6.32	110	100.24	93	22.50	94	9.20	101
1980	6.67	106	132.42	132	22.31	99	10.75	117

b) Storilnost v din na zaposlenega

1978	272.850,00	952.320,00	1.045.630,00	252.270,00
1979	377.820,00	1.116.000,00	1.167.590,00	340.940,00
1980	518.890,00	1.662.000,00	1.304.320,00	462.970,00

Težave pri nabavi embalaže in njen pomen pri prodaji

Kot je verjetno že vsem znano, se v zadnjem času, predvsem pa zadnjih šest mesecev, srečujemo na vsakem koraku s problemi pri nabavi raznih surovin, bodisi iz uvoza ali z domačega trga.

Iste težave nastopajo tudi pri nabavi embalaže, ki je, kot bi lahko rekli, zadnja najpomembnejša stvar, brez katere noben naš izdelek ne more na tržišče. Človek se nemalokrat čudi, koliko papirja zmečemo stran, v tej proizvodni panogi pa ga primanjkuje. TIKA Trbovlje, s katero sodelujemo že od leta 1964, nam skuša pri tem pomagati, kolikor je to v njeni moči, vendar so tudi oni včasih brez moči, ko nimajo osnovnih surovin za proizvodnjo. Več kot 3/4 embalaže za naše izdelke prejemo od njih in moramo reči, da je izredno kvalitetna ter da zaenkrat nismo imeli večjih problemov s kupci glede loma. Jasno je, da moramo pri vsaki pošiljki računati na lom, vendar ta v večini primerov nastane zaradi grobega ravnanja ali pa zaradi drugih fizičnih pojavov.

Kot se veča naš proizvodni program, tako se veča tudi potreba po embalaži, kako velik je naš proizvodni program veste sami. Za vsak izdelek je potrebna embalaža.

Glede na večji asortiman je nastal tudi problem pri oskrbi embalaže, kajti TIKA Trbovlje nam zaradi omenjenih kapacitet ni mogla zadostiti vseh potreb. Morali smo poiskati nove možnosti in rešitve. Leta 1967 smo se odločili za sodelovanje z Ivico Lovrinčič, Zagreb. Z njo sodelujemo še danes, izdelujemo pa le nekaj vrst kartonske embalaže (za pakiranje ploščic in za jedilne servise).

Velika zahteva trga po novih izdelkih, izvoz teh na tuja tržišča, so od nas zahtevali, da smo morali poiskati nove dobavitelje, kajti TIKA Trbovlje in Ivica Lovrinčič, Zagreb nam tega nista mogla izdelati. Tako smo leta 1976 stopili v stik s Papirkonfekcijo Krško, s katero še danes sodelujemo. V kritičnih situacijah, kot je trenutna, si pomagamo zdaj s enim zdaj z drugim dobaviteljem in oni nam pomagajo kolikor je v njihovi moči.

Verjetno se je že marsikdo v naši delovni organizaciji vprašal, kam bomo s toliko kartoni, ki jih imamo v našem skladišču za embalažo. Takšna zaloga je v taki situaciji kot je, nujno potrebna, kajti nikoli ne vemo, kdaj nam bodo dobavitelji ustavili dobavo.

V zadnjem času, točno 1975. leta, smo začeli sodelovati s TIM Laško. Stiropor embalaža je izpodrinila že marsikateri karton in verjetno bo še katerega. Njene prednosti so predvsem v tem, da je lažja, hitreje se pakira, pa tudi delavke imajo manj dela, kajti karton je bilo treba prepogniti, vstaviti vmesne vložke, zložiti ipd.

Mogoče bo kdo povsem upravičeno postavil vprašanje, zakaj ne iščemo še novih dobaviteljev. Odgovor na to vprašanje pa je naslednji: Vsi, ki so navedeni kot končni finalizatorji, se oskrbujejo od enega samega dobavitelja lepenke in posledica je, da v kolikor na začetku reprodukcijske verige izpade člen, se izpad ne da več nadoknaditi.

Še en zelo priznan dokaz za dobro kvaliteto in obliko naše embalaže imamo. Leta 1977 smo na Beograjskem sejnu dobili priznanje "Zlati SAVROPAK" ter zasedli I. mesto za najboljšo in najkvalitetnejšo stiropor embalažo. Menim, da ni veliko delovnih organizacij, ki bi se lahko pohvalile s takšnim priznanjem in nam na to dokazuje, da smo ujeli korak s kupci, kateri pa vemo, da so iz leta v leto zahtevnejši.

Še en izdelek, katerega moramo prav tako "obleči" v embalažo, imamo pri nas. To so grafitni lonci. Tudi tu imamo nemalo problemov in težav, ker tu ni bistven zunanji izgled, temveč kvaliteta. Dolgo časa nam je embalažo, to je lesene sode, izdelovala LIK Savinja, vendar se je tudi v TOZD Grafit asortiman povečal, tako da LIK Savinja ni bila več v stanju zadovoljiti naših potreb. Ti razlogi so bili posledica, da smo se leta 1978 odločili za drugega dobavitelja, to je Lesnino Ljubljana. Kot pri kartonski embalaži, so težave tudi tu.

Kaolin

Vsi ste že gotovo slišali za kaolin, ki ga smatramo za najčistejšo in najboljšo surovino pri izdelavi visokovrednih keramičnih izdelkov.

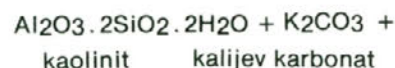
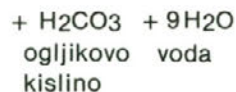
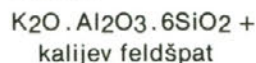
Gline delimo po nahajališčih in primarne in sekundarne. Primarne gline so ostale na mestu nastanka. V skupino primarnih glin spadajo tudi kaolin. Kaolini so nastali v dobi teriara od gnajsa porfirja ali granita. Kaolin je bele ali rumenkastobebe barve in vsebuje poleg minerala kaolinita ($\text{Al}_2\text{O}_3 \cdot 2\text{SiO}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$) še nerazpadle ostanke granitnih sten, ki težko razpadejo in to sta največkrat kvarc, liskun, včasih pa tudi nerazpadli ostanki feldšpata. Če kaolin ne vsebuje ali vsebuje izredno male količine železnih spojin ima po žganju popolnoma belo barvo.

Kakor sem že prej omenil je osnovkaolina mineral kaolinit. Nastanek kaolinita si najlažje predočimo s kemijskim razpadom ortoplaza (kalijev feldšpat), ki ga je v prirodi največ in je kalijev aluminijev silikat in ima formulo

K — kalij Al — aluminij
O — kisik Si — silicij

Pri razpadanju otroklaza izgubi del SiO_2 in v zameno veže vodo. To najlažje prikažemo po naslednji enačbi:

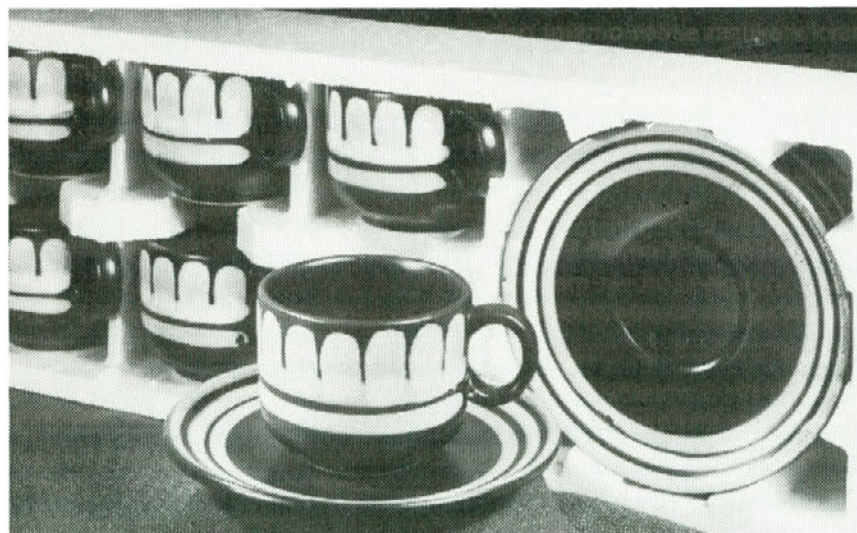

Tako pri razkroju kalijevega feldšpata nastane:

1. $\text{Al}_2\text{O}_3 \cdot 2\text{SiO}_2 \cdot 2\text{H}_2\text{O}$ kaolinit
2. K_2CO_3 (kalijev karbonat)

To je topljiva sol, ki jo pri procesu razpada odstranjuje voda.

3. H_4SiO_4 Ortosilicijeva kislina z mnogo vode tvori koloidno raztopino. Pri izpiranju se ortosilicijeva kislina izpere in pri sušenju izgubi vodo in preide v prosto metasilicijevo kislino,

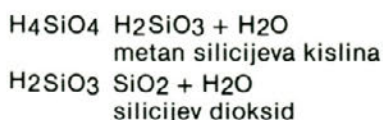
V nekaj skopih besedah smo vam opisali težave, ki jih imamo pri nabavi embalaže in kje vse jo dobimo. Kako pa so kaj kupci zadovoljni z embalažo? Na to vprašanje bi vam lahko bolje odgovorili v našem prodajnem oddelku, vendar pa mislim, da je kvaliteta in oblika embalaže, v katero pakiramo naše izdelke dobra, kajti vemo, da kvalitetna in lepa embalaža v veliki meri vpliva na želje kupcev. Vendar pa ne pakiramo naših izdelkov samo zaradi zunanjega videza, saj vemo, da se naši izdelki hitro okrušijo ter razbijejo.

Predvsem, jih pesti pomanjkanje surovin, tako da nikoli ne vemo ali bomo sode dobili pravočasno ali ne.

V tem kratkem članku sem vam opisala težave pri nabavi embalaže tako, stiropor, kartonske in sodov za pakiranje Grafitnih loncev. Toda kljub vsem težavam nismo obupali. Dejstvo, da so kupci z embalažo zadovoljni in da dobro zavaruje naše izdelke, nam daje nov elan za delo in izpodriva vse težave s katerimi se srečujemo.

Bojana Grum

ki še nadalje z oddajo vode razpade do silicijevega dioksida.

Ta silicijev dioksid, ki je nastal na kraju samem, pa sestavlja najfinejše delce primesi kaolinita.

Lastnosti kaolina so: visok odstotek glinene substance, zmerna plastičnost, mala vezivna moč, zmerni skrčki pri sušenju in večji skrčki pri žganju ter visoka ognjestalnost. Velikost zrn kaolina je med 10 in 0,5 mikrona.

Najbolj znani rudniki kaolina v Evropi so na Češkoslovaškem, izven Evrope pa na Kitajskem, kjer je bil kaolin osnova začetka in najboljšega razvoja porcelana. Tudi samo ime kaolin je kitajskega izvora saj pomeni kao-ling (bela zemlja). Da povečamo čistočo kaolinu ga še plotiramo in dodatno čistimo tako, da je najbolj primeren za proizvodnjo keramike in glazur.

Forto Turk

Delavska restavracija

Začrtan program predvideva v letu 1981, da se kot primarno zgradi objekt delavske restavracije. Naloga, ki je bila postavljena na zborih delovnih ljudi, so delavski sveti TOZD-ov in DSSS potrdili in odobrili sredstva, da se izdelava lokacijska dokumentacija, pridobi lokacijsko dovoljenje in izdelava kompletne načrta za restavracijo. Lokacijska dokumentacija je narejena pri Zavodu za načrtovanje Žalec. Na osnovi te dokumentacije se zbirajo razna potrdila, ki so potrebna za izdajo lokacijskega dovoljenja in to od komunalnega podjetja Žalec za vodovod, od Elektrogospodarstva za električno napeljavo, od Katastrskega urada za zemljišče, katerega je še treba odkupiti in druga potrdila.

S podjetjem Ingrad-Celje, TOZD Projektiva, je sklenjena pogodba za izdelavo projektov po sprejemu lokacijskega dovoljenja.

Istočasno se vršijo pripravljalna dela, meritve nosilnosti tal in pri-

prave za preureditev stare trgovine v gasilski dom, v bivšem stanovanju v prvem nadstropju pa prostore za tovarniški arhiv. S tem bo dolgoletna želja gasilcev izpolnjena in dobili bodo večje prostore. Ravno tako bo treba pripraviti teren za večjo kolesarnico, ker bo pri sedanjih kolesarnici vhod v restavracijo.

Sama zgradba restavracije bo sodobno izdelana. Po svoji zunanosti bo podobna novi trgovini, v notranjosti pa bodo prostori za delavce in delitev hrane urejeni po zahtevah in predpisih. V restavraciji bo tudi pult za pogostitev zunanjih strank z manjšim bifejem, v katerem bo lahko dobiti tople zakuske. Ravno tako bo urejena točilnica.

Restavracija z mizami in stoli bo zadovoljevala kompoletno izmenjo. Sam prostor bo mogoče predelati s harmonika-steno v manjši prostor namenjen za razne seje. Prostor bo estetsko opremljen z različnimi unikati iz keramike in z vsemi potrebnimi dekoracijami. Ta prostor mora biti vzgled vsem, ko bodo prišli na obisk v našo tovarno.

Upamo, da bodo vse priprave za izgradnjo urejene do junija t.l., v kolikor se ne bo kaj zapletlo, okoli izdaje posameznih dovoljenj. Orientacijska vrednost same gradnje za sedaj znaša 10 milj. din. Ko bomo dobili predračunsko vrednost jo bomo objavili v našem informatorju.

Druga pomembna naloga, ki je predvidena je priprava investicijskega elaborata za izgradnjo novega obrata keramike.

S podjetjem "Industrijski biro" Ljubljana smo sklenili pogodbo za izdelavo investicijskega elaborata za izgradnjo obrata za dodatno količino 1200 ton keramike letne proizvodnje. Ta količina bo izdelana po postopku vlivanja, ker tovrstnih izdelkov primanjkuje na našem trgu. Samo dokumentacijo bomo pripravljali v tem letu tako, da bo pripravljena za naslednje leto, ko nameravamo pričeti z izgradnjo. Za sedaj so osnutki še v grobem in ko bodo za uporabo, jih bomo objavili v "Informatorju".

Razširitev in modernizacija proizvodnje mavca v Debru

Preskrba s surovinami postaja pri nas in v svetu vse bolj nesigurna. Večji del investicij je usmerjen v izgradnjo predelovalnih kapacitet, manj pa v pridobivanje osnovnih surovin. Zato je iz leta v leto vse težja preskrba s surovinami. Ležišča surovin pri nas so v glavnem na manj razvitih področjih, kjer je pomanjkanje investicijskega denarja še večje kot v razvitih predelih.

Rešitev je verjetno samo ena in to, da se iz razvitejših področij preusmeri povsem namensko še več denarja v nerazvita področja in z njim odprejo sodobni rudokopi z industrijo osnovnih predelov surovin.

Naša delovna organizacija in tudi druge iz naše panoge, imajo že nekaj let velike težave z modelarskim mavcem. Za proizvodnjo keramike so modeli iz mavca osnovno orodje. Od kvalitete mavčevih modelov je v veliki meri odvisna kvaliteta keramičnih izdelkov in storilnost.

Razmere preskrbe z mavcem so se v zadnjih dveh letih tako zaostrile, da je bilo nujno nekaj storiti. V lanskem letu je modelarna stala mesec dni in problem modelov je postal že tako pereč, da je bilo v posameznih obdobjih ogroženo redno delo posameznih oddelkov.

Rešitev je ponudil Kombinat za gips in gipsaste prefabrikate "Radika", Debar (Makedonija).

V Debru naj bi se zgradila nova tovarna modelarskega in medicinskega mavca in to z združenimi sredstvi vseh potrošnikov tovrstnega mavca.

Naši organi upravljanja so po temeljiti proučitvi vseh možnih variant prišli do zaključka, da je to edini realni način rešitve perečega problema oskrbe z mavcem in zato tudi odobrili podpis samoupravnega sporazuma o združevanju dela in sredstev. Po tem sporazumu bo naša delovna organizacija vložila v izgradnjo nove tovarne mavca znesek 4.530.000,00 din. Nosilec investicije "Radika", Debar, se s samoupravnim sporazumom obvezuje, da nas bo redno oskrboval s

BV

potrebnimi količinami modelarskega mavca v naslednjih 15 letih.

Na koncu tega sestavka le še nekaj podatkov iz investicijskega programa. Poznano je, da okolica Debra razpolaga z velikimi rudnimi rezervami surovega mavca. Po ocenah geologov znašajo te rezerve najmanj 50.000.000 ton. Obstoječa tovarna za proizvodnjo modelarskega in medicinskega mavca s kapaciteto ca. 7000 ton letno je bila zgrajena leta 1957.

Tehnološki proces današnje proizvodnje je zasterel in oprema dotrajana. To so tudi osnovni razlogi, da pri najboljši surovini proizvajajo slab mavec. Stanje s proizvodjalnimi sredstvi je že tako kritično, da je sanacija mogoča le z izgradnjo nove tovarne z novo tehnologijo in opremo.

Zmogljivost nove tovarne bo 15.000 ton letno. Predračunska vrednost skupnih investicijskih vlaganj bo znašala 126.711.000,00 din. Od tega zneska vložijo uporabniki mavca znesek 61.904.000,00 din, dočim ostala sredstva preskrbi nosilec investicij t.j. "Radika" Debar.

V programu prikazan rentabilitetni izračun prikazuje primerno rentabilnost nove proizvodnje in možnost, da se vložena sredstva v predvidenih rokih vrnejo.

TF

Šola za keramika

Vzgojnoizobraževalni program za keramiko v nekovinski usmeritvi je sprejela Skupščina izobraževalne skupnosti za kemijo, farmacijo, gumarstvo in nekovine v SR Sloveniji, dne 20. 2. 1981.

Naziv smeri po tem vzgojnoizobraževalnem programu so:

- A emajler
- B keramik
- C keramični tehnik

Stopnje zahtevnosti dela, ki jih omogočajo doseči posamezne smeri izobraževanja

za emajlerje — III. stopnja zahtevnosti

za keramiko — IV. stopnja zahtevnosti

za keramičnega tehnika — V. stopnja zahtevnosti

Poklici, dela oz. naloge, za katere

omogoča ta vzgojnoizobraževalni program, oziroma smeri izobraževanja pridobiti izobrazbo za začetek dela:

- A emajler: emajler
- B keramik: keramik, opekar in izdelovalec brusov
- C keramični tehnik: keramični teh.

Izobraževanje traja po vzgojnoizobraževalnem programu oziroma po posamezni smeri izobraževanja

- A emajler: 2 leti
- B keramik: 3 leta
- C keramični tehnik: 3 leta

Vzgojnoizobraževalni program za keramiko v nekovinskih usmeritvi je program srednjega izobraževanja. Z izbirnimi deli programa se omogoča izobraževanje za tri stopnje zahtevnosti in različne vrste nalog in del.

- A - emajler se izobražuje za opravljanje del: taljenje emajlov in loščev
- B - keramik se izobražuje za opravljanje del v keramičnih obratih
- C - keramični tehnik se izobražuje za tehnika v keramičnih obratih

Učenci si v teh treh smereh izobraževanja pridobijo znanje za začetek dela za tri poklice. Vendar pa je potrebna za posamezne zahteve OZD organizirati še usposabljanje učencev s programi usposabljanja ali izpopolnjevanja.

Prvi letnik je enoten za vse tri izobraževanja, tako po obsegu kot vsebini predmetov.

V drugem letniku so skupni predmeti tehnologija materialov, varstvo pri delu ter tehnologija nekovinskih izdelkov. Izbirni del je različen v predmetih teoretičnih znanj tujega jezika, matematike ter o vsebinah tehnologije s praktičnim poukom.

V tretjem letniku so razlike v vsebinah tehnologije s praktičnim poukom. Keramik pridobi posebno strokovno teoretično znanje za začetek dela.

V četrtem letniku so naslednji strokovno teoretični predmeti: računalništvo, fizikalna kemija ter tehnološka analiza in meritve. Pogoji za vključitev in napredovanje po programu keramik: za vključitev v program so naslednji pogoji:

- uspešno končana osnovna šola ali
- uspešno končan skrajšan program srednjega izobraževanja

— uspešno opravljen preizkus znanja, s katerim kandidati dokažejo, da obvladajo program osnovne šole.

Pogoji za napredovanje po programu so pozitivne ocene iz vseh predmetov letnika. Pogoji za vključitev v izobraževanje po izbirnem delu programa za keramičnega tehnika pa pozitivne ocene iz vseh predmetov 1. letnika, ter najmanj oceno dobro iz predmeta matematike, fizike, kemije in tujega jezika.

Učenec dobi diplomu, ko je dosegel pozitivne ocene iz vseh predmetov v zaključnem letniku. Predpisani predmeti za posamezni letnik so: slovenski jezik s književnostjo, umetnostna vzgoja za 1. letnik: umetnostna vzgoja, tuj jezik, matematika, fizika, kemija, biologija, samoupravljanje, zgodovina, geografija, obramba in zaščita, telesna vzgoja, zdravstvena vzgoja, osnove tehnike in proizvodnje in proizvodno delo

za 2. letnik ostanejo predmeti: umetnostna vzgoja, tuj jezik, biologija, geografija, osnove tehnike in proizvodnje, dodajo se po predmetih, tehnologija materialov, varstvo pri delu in varstvo okolja, tehnologija nekovinskih izdelkovstroji in naprave in praktični pouk

v 3. letniku izostanejo predmeti: zgodovina, obramba in zaščita, zdravstvena vzgoja, dodajo pa se predmeti. meritve, regulacija in elektrotehnika

v 4. letniku izostanejo predmeti: fizika, kemija, meritve, regulacija in elektrotehnika, dodajo se pa predmeti: skozi vsa leta so novi tuj jezik, doda se: fizikalna kemija, tehnološka analiza in meritve, psihologija dela in osnovi diskoteke.

V programih so predvidene opremljene učilnice za teoretični in praktični pouk. Za redni začetek šole keramične smeri je bilo dogovorjeno s tehniško šolo v Celju, da zagotovi en razred za štiri leta, s tem da se pristopi k samoupravnemu sporazumu za sofinanciranje izgradnje tehniške šole v Celju, v višini 5/milij. din in za opremo 2/milij. din. Gospodarska zbornica SR Slovenije, panoga nekovin je prevzela nalogo, da omejeni samoupravni sporazum uveljavi med porabniki in to:

proizvajalci keramike, porcelana in ploščic, proizvajalci abrazivov in brusov ter proizvajalci opeke. V kolikor bo ta samoupravni sporazum podpisan od uporabnikov do konca

maja t.l. se bo izvedel naknadni razpis za vpis učencev v 1. letnik, tako bi se šola v jeseni pravočasno začela. Učni program 1. letnika keramične smeri je enak programu 1. letnika kemije, kar precej olajša sam začetek pouka.

BV

Lastnina - družbena lastnina

V številki 12/80 Informatorja je bil objavljen odgovor na vprašanje glede lom izdelkov v naši prodajalni. O pojmu družbena lastnina pa je bila objavljen širša obrazložitev.

Sociologi pojasnjujejo lastnino kot institucijo, ki združuje pravice in obveznosti v celoto, ki določa odnose med posamezniki ali skupinami, glede na uporabljanje materialnih predmetov. Zanimiva opredelitev lastnine je bila npr. v francoskem civilnem zakoniku Code Napoleon: "Lastnina je pravica uživati stvari in razpolagati z njimi kar najbolj absolutno, razen da se jih ne sme uporabljati na način, ki je prepovedan z zakonom ali s pravili." Po zgodovinskem pojmovanju lastnine je pri njej potrebno razlikovati dvoje. Najprej prisvajanje stvari, ki jih človek dobi v prirodi. Druga stran lastnine, ki je mnogo pomembnejša pa izhaja iz dejstva, da človek proizvaja kot družbeno bitje. Po Marxu je lastnina kot prisvajanje prirode "objektivni pogoj za delo".

Lastnina kot družbeno razmerje se v zgodovinskem razvoju spreminja, prav to razmerje pa je bistvena stran lastnine kot družbene institucije. Bistveni za lastnino so tudi družbeni odnosi, ki nastanejo med ljudmi v procesu prisvajanja prirode. V kolikor pa je ta družbeni odnos utrjen in izoblikovan v zakonih, pride do pravnega instituta lastnine. Obseg razpolagalnih pravic s stvarmi, pa je odvisen od ekonomske strukture družbe, ta pa od razvojnega stanja produktivnih sil.

Danes obstojajo naslednje oblike lastnine: osebna, privatna in družbena. Pa poglejmo kakšna je vsebina posamezne oblike lastnine. Osebna lastnina obstaja v vseh družbeno-ekonomskih formacijah od pradžbe do socializma. Njen

izvor je v prirodnem načelu prilasčanja in predstavljajo v prvobitni družbi, v kateri še ne poznajo izraza "lastnina", proizvodi individualnega dela kot so: nakit, obleka, orožje, orodje itd. Prilasčanje je bilo opravičeno s pojavom privatne lastnine in razredov, ko se je začel proces ločevanja neposrednih proizvajalcev od rezultatov njihovega dela.

Vsebinska značilnost privatne lastnine je monopol nad produkcijskimi sredstvi v tem smislu, da pripada izključno razpolagalna oblast nad njimi posameznikom ali posameznimi skupinami. Tu je mišljeno predvsem ekonomsko izkoriščanje produkcijskih sredstev in proizvodov, ki jih z njimi ustvarijo proizvajalci.

V tem odnosu je opravičeno prirodno načelo prilasčanja, ker se je tretji element, to je lastnik produkcijskih sredstev, postavil med oba pglavitna dejavnika produkcije-med proizvajalca sredstva in proizvajalce.

Posebna oblika privatne lastnine obstoja na področju drobne blagovne proizvodnje, katere namen je zadovoljevanje predvsem potreb proizvajalca samega in to kar preostane, daje na trg kot blago. Lastnina nad produkcijskimi sredstvi je pri tem načinu proizvodnje sicer privatna, po drugi strani pa je ta lastnik tudi neposredni proizvajalec, kar daje tej lastnini posebno obeležje.

V Ustavi SRS so produkcijska sredstva in pravica do dela z njimi v 14. in 15. členu opredeljena takole:

"Produkcijska sredstva in druga sredstva združenega dela, proizvodi združenega dela in z združenim delom doseženi dohodek, sredstva za zadovoljevanje skupnih in splošnih družbenih potreb, naravna bogastva in dobrine v splošni rabi so družbena lastnina.

Nihče ne more pridobiti lastninske pravice nad družbenimi sredstvi, ki so pogoj za delo v temeljnih in drugih organizacijah združenega dela ali materialna osnova za uresničevanje funkcij samoupravnih interesnih skupnosti ali drugih samoupravnih organizacij in skupnosti in družbenopolitičnih skupnosti.

Družbena sredstva se ne morejo uporabljati za prilasčanje tujega

presežnega dela, niti ne za to, da bi omogočala tako prilasčanje.

Delavec v združenem delu s sredstvi, ki so družbena lastnina, ima pravico do dela z družbenimi sredstvi kot neodtujljivo pravico, da dela s temi sredstvi, da bi zadovoljeval svoje osebne in družbene potrebe, in da svobodno in enakovredno z drugimi delavci v združenem delu odloča o svojem delu in o pogojih in rezultatih svojega dela.

Pravice, obveznosti in odgovornosti glede razpolaganja, uporabe in upravljanja družbenih sredstev urejata ustava in zakon v skladu z njihovo naravo in namenom.

Iz gornjega citata je razvidno, da je družbena lastnina takšna oblika lastnine, ki ni monopol, kar pomeni, da so neposredni proizvajalci ekonomsko-politično združeni s produkcijskimi sredstvi in s produkti svojega dela.

Bistvo dogajanja na področju socialističnega gospodarstva je odpravljanje "tretjega dejavnika". Kaže, da je zadnja oblika tega dejavnika država s svojo ekonomsko in politično birokracijo. Tudi socialistična država, v kolikor vztraja na državni lastnini produkcijskih sredstev, (kar je slučaj še v nekaterih socialističnih državah današnjega sveta) s svojo birokracijo ločuje proizvajalce od pogojev in rezultatov njihovega dela. Tega stanja, ki ga označujemo kot administrativni, državni socializem, ni mogoče takoj odpraviti. Obstajajo vprašanja, ki zadevajo vso globalno družbo, ki jih vsaj **zaenkrat** ni mogoče reševati drugače kot po oblastni poti, torej preko države kot institucije oblasti. Zaenkrat zato, ker še ni samoupravnih mehanizmov, ki bi lahko nadomestili državo in njen gospodarsko-politični aparat na vseh področjih družbenega življenja. Po drugi strani pa so pomembna vprašanja, ki jih delavci po samoupravni poti zelo uspešno rešujejo. Ravno reševanje vprašanj po delavcih samih daje lastnini produkcijskih sredstev v samoupravnem gospodarstvu naravo družbene lastnine.

Na vprašanje, "V čem je bistvo samoupravljanja?" tov. Šetinc odgovarja: "Samoupravljanje je način razpletanja protislovij, način uresničevanja pravice delavskega razreda in delovnih ljudi, pot po kateri postopoma prevladujemo vse institucije, ki so mislile in vladale na-

mesto delavcev v njihovem imenu. S samoupravljanjem ustvarjamo družbo, v kateri bo upravljanje prenehalo biti funkcija upravljanja z ljudmi ter bo postajala splošna družbena funkcija.

— upravljanje s stvarmi... Samoupravljanje po jugoslovanskih razmerah je neizogibna nujnost, saj gre za večnacionalno skupnost z različno in težko zgodovino. Spoštovanje nacionalnih različnosti in boj za enakopravnost narodov se lahko popolnoma uveljavita le v razmerah samoupravljanja."

Tovariš Tito je leta 1978 na XI. kongresu ZKJ ugotovil, da se je odločanje delavcev uveljavilo v TOZD-ih in to z osebnim izrekanjem po delegacijah in delegatih, ki neposredno urejajo medsebojne odnose pri delu v različnih oblikah združevanja dela in sredstev.

Da ne bom zašla na samoupravljanje, ki je sigurno vezni člen v odnosih med proizvajalci in proizvajalnimi sredstvi mi dovolite, da zaključim z ugotovitvijo naših in svetovnih mislecev, da je družbena lastnina obstajala v brezrazredni praskupnosti, kjer je bila utemeljena na skrajno slabo razvitih produkcijskih sredstvih, v socializmu pa se oblikuje na podlagi visoko razvite tehnike, njen organizacijski odraz pa je delavsko samoupravljanje. Cilj pa je brezrazredna družba v komunizmu.

OM

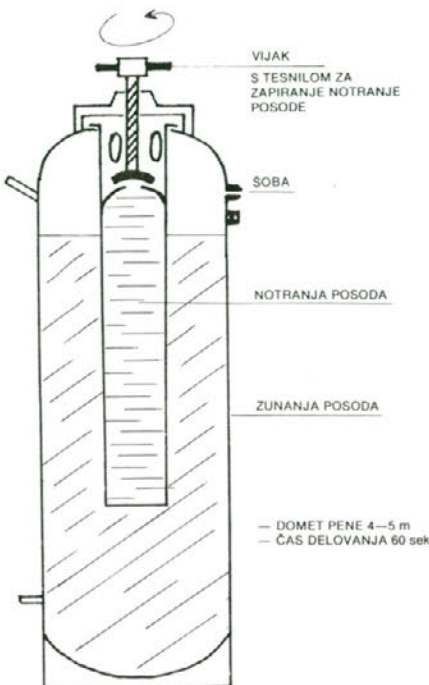
Viri: Sociologija - J. Goričar
Ustava SRS

Kaj hočemo - F. Šetinc
Ref. preds. TITA za XI. kongres
ZKJ

Gašenje s kemično peno

Ogenj je naš stalni spremljevalec. Kako tudi ne. Zime so vedno predolge. Še posebno velja to za letošnjo. Vse drugače pa je, ko ogenj uide našemu nadzoru. Takrat pa gre seveda za požar. Če smo dejali, da je ogenj pod nadzorstvom naš prijatelj, tega za požar prav gotovo ne moremo več trditi. Razdejanje in velika materialna škoda, ki jo povzroča, nas

usmerjata k stalni budnosti in pripravljenosti. Ali bo do požara sploh prišlo in kako uspešno ga bomo gasili in pogasili, v veliki meri zavisi prav od nas, našega poznavanja požarne nevarnosti in izvajanja ukrepov, ki so potrebni v danih razmerah.

ROČNI GASILNI APARAT Ph-10

Ročni gasilni aparati so nujno potrebni pripomočki za gašenje začetnih požarov. To je v primerih, ko nam rdeči petelin še ni ušel popolnoma iz rok. Ker poznamo več vrst ročnih gasilnih aparatov se bomo tokrat na kratko seznanili z aparatom na kemično peno (Ph).

Kemična pena se kot gasilno sredstvo uporablja za gašenje:

- trdnih snovi: lesa, papirja, tekstila, premoga, sena, slame, plastičnih mas, ki zgorevajo s plamenom in žarenjem.
- Tekočin in tekočih snovi: bencina, nafte, olja, razredčil, špirita, acetona, voskov, olj, smole, bitumena in drugih podobnih materialov, ki zgorevajo samo s plamenom. Gorijo predvsem hlapi, ki izhlapevajo iz celotne površine tekočine ali tekoče snovi.

Poudariti je treba, da se kemična pena ne sme uporabljati za gašenje naprav pod električno napetostjo, ker pena zelo dobro prevaja električni tok.

Ročni gasilni aparat na kemično peno (Ph-10), katerega v prerezu lahko vidite na sliki, pripravimo za gašenje po naslednjem vrstnem redu:

1. Aparat prinesemo v bližino začetnega požara.
2. Vijak odvijemo v levo do konca.
3. Aparat obrnemo 2—3 krat z gornjim delom navzdol, da se obe tekočini lahko med seboj pomešata.
4. V času izhajanja pene skozi šobo, mora biti aparat obrnjen z gornjim delom navzdol.

Curek pene mora biti pravilno usmerjen, če hočemo učinkovito gasiti. Pri različnih tekočinah je treba curek pene usmeriti na rob goreče površine in ga nato pomikati proti sredini v cik-cak smeri. Pri gašenju vnetljivih tekočin, ki gorijo v posodi, je treba curek pene usmeriti na notranji rob posode tik nad gorečo površino. Ogenj bo ugasnil, ko bo pena popolnoma prekrila gorečo površino.

Čeprav si z gasilci naše industrijske gasilske enote prizadevamo, da bi vsak delavec poznal nevarnosti in vzroke požara ter obvladal vsaj gašenje z ročnimi in prevoznimi gasilnimi aparati, pa si obenem prav nič ne želimo tudi najmanjšega požara. Osebnost imam raje, da vsak gasi samo lastno žejo na pravem kraju in ob uporabi "ustreznega gasilnega sredstva" v razumni količini. Lepe, vendar priznajte, uresničljive želje.

Podatki v prvih mesecih letošnjega leta kažejo, da je bilo v Sloveniji že več velikih požarov. Materialna škoda je velika. To je za nas opozorilo, da moramo biti v bodoče še bolj budni in usposobljeni.

MF

Obiskala nas je delovna skupina CK ZK SR Slovenije

Dne 30. 1. 1981 nas je obiskala delovna skupina CK ZK SRS. Na sestanku sekretariatov OOK KIL in predstavnikov ostalih samoupravnih struktur so bila obravnavana naslednja področja:

- organiziranost ZK v KIL,
- problematika poslovanja v letu 1980 in predvidevanja za leto 1981 ter izvozno-uvozna politika,
- problematika v posameznih TOZD-ih in pregled izvajanja stabilizacijskega programa, nagrajevanje po delu in razmerje odnosov med proizvodnimi TOZD-i ter DSSS, problematika izobraževanja in kadrovska struktura, izvajanje nalog SLO in DS, finančna problematika ter organiziranost ostalih družbenopolitičnih organizacij v delovni organizaciji.

Sestanku so prisostvovali tudi predstavniki sredstev javnega obveščanja: "Delo", "Večer", "Savinjski občan" in RTV, ki so o zaključkih že poročali širši javnosti.

Tov. Smole je po poročilih in razpravah postavil nekaj vprašanj kot so:

Kolikšno je število članov ZK, ki imajo indiferenten odnos do dela in kje so razlogi za tak pasiven odnos?

Kaj se je razpravljalo na sestankih? Ali delavci čutijo sindikat kot svojo organizacijo?

Sovlagali boste v DO Radiko Debar, ali se kaj podobnega pripravlja z ostalimi dobavitelji surovin?

Koliko je predvideno letos izvoza? Koliko ljudi dela na razvoju in koliko sredstev se daje za razvoj?

V odgovorih na ta vprašanja smo prikazali povsem realno sliko stanja, predvsem pa smo poudarili delavnost naših članov v okviru krajevne skupnosti Liboje, saj resnično ni področja v katerega ne bi bili vključeni tudi naši člani.

Zanimali so se o organizaciji informativne dejavnosti v naši delovni organizaciji. Ob tej priliki smo pojasnili kakšne oblike informativne dejavnosti izvajamo. Posebej jih je zanimalo delovanje komisije za informativno dejavnost pri OO sindikata in kakšna vprašanja so postavljena iz vrst delavcev.

S strani predstavnika CK ZKS je bila izrečena kritika glede organiziranosti in delovanja preko akcijske konference, češ da se premalo daje poudarka možnosti delovanja posameznih OO v TOZD-ih.

Predstavnike CK smo seznanili, kako deluje naša akcijska konferenca, kakšen je njen namen ter kako se sklicuje s pripombo, da se delovanje OO v takšni obliki ne omejuje, saj o sklepih, ki se tičejo posamezne TOZD odločajo le njeni člani, dočim so ostali člani seznanjeni s problemom, ki je nastal. Na tak način kasneje, ko je potrebno solidarnostno priskočiti na pomoč ni težav.

Na kraju je bila precej široka razprava o oblikovanju ter izvozu naših izdelkov. Tudi tu smo prikazali realno sliko stanja.

Tov. Smole, ki je bil vodja delegacije CK ZKS je sestanek zaključil z ugotovitvijo, da je bil razgovor za delovno skupino, kakor tudi za OO ZK KIL zelo pomemben in koristen.

Po sestanku so si člani delovne skupine ogledali celoten proizvodni proces. Moram povedati, da so občudovali spretne roke delavcev in oblike ter dizajne, ki smo jih uspeli osvojiti. Zaželeli so nam, čimveč delovnih uspehov v teh težkih letih preizkušnje, ki so pred nami.

OM

Letna konferenca sindikata KIL

Dne 14. 3. 1981 smo se zbrali v domu Svobode Liboje na letni konferenci sindikata KIL.

Predsednik konference tov. Rudi Grum je poročal o aktivnosti sindikata v letu 1980, še posebej pa je naglasil delovanje posameznih komisij. Poročal je tudi o športnih aktivnostih, kjer je bilo osnovno vodilo: "Važno je sodelovati". V bodoče bomo morali skrbeti za čimvečjo množičnost in seveda tudi za boljše rezultate. Omenil je tudi ocene republiškega pravobranilca samoupravljanja ter naglasil,

da se s takšno oceno resnično ne more strinjati, ker je v njej preveč netočnosti. Njegovemu mnenju se je v razpravi pridružil tudi tov. Rafko Mlakar, ki je naglasil, da je naša sindikalna organizacija po mnenju občinskega sindikalnega sveta ena najaktivnejših v žalski občini. To potrjuje tudi priznanje srebrni znak Zveze sindikatov Slovenije, ki smo ga prejeli v letu 1980.

Blagajničarka tov. Cirila Gothe je člane obvestila o realizaciji prihodkov in odhodkov konference OOS KIL. Na koncu je bil sprejet finančni načrt OOS KIL za leto 1981.

Po uradnem delu smo se veselo zavrteli ob prijetnih zvokih ansambla "Slovenija", ki je pridno igral do zgodnjih jutranjih ur.

OM

Proslava slovenskega kulturnega praznika v Libojah

"Med vojno muze molčijo", so govorili Rimljani, ko so bile osvajalne vojne.

Kultura mora zaživeti, mora biti med ljudmi, v ljudeh, kot duhovna hrana". To pa je bilo načelo partizanske vojske. Borci-kulturniki so med NOB prirejali kulturne manifestacije, narodna gledališča, izvajali citate, pisali in tiskali pesmi. Imeli so svoje kulturne skupine. Vodja takšne skupine je bil tudi partizanski pesnik Karel Destovnik-Kajuh, ki je deloval v legendarni XIV. diviziji. Žal je drobna krogla pretrgala nit življenja velikemu partizanskemu kulturnemu delavcu v bližini doma v Belih vodah nad Šoštanjem.

V Črnomlju je bil med NOB proglašen za slovenski kulturni praznik 8. februar ob smrti največjega slovenskega pesnika dr. Franceta Prešerna.

Verjetno bo kdo vprašal, zakaj je ta dan posvečen ravno Prešernu in ne morda Primožu Trubarju, ki je prvi napisal slovensko knjigo že leta 1550 in s tem mnogo doprinesel za obstoj slovenske govorne in pisane besede.

Tudi Valentin Vodnik je mnogo

prispeval za slovensko besedo, saj je bil prvi slovenski pesnik, ki je izdal svoje opisne prosvetljene pesmi, ko je bilo Prešernu komaj 6 let. Mnogo skrbno pripravljenih knjig je izdal za preprostega slovenskega kmeta.

Oton Župančič je napisal najlepše otroške pesmi in s tem veliko prispeval za kulturno izobrazbo slovenskega naraščaja. Lahko bi obravnavali kot simbol slovenske kulture tudi Ivana Cankarja, največjega slovenskega pisatelja, borca za nacionalno jugoslovansko vprašanje in prognozerja sedanje družbene ureditve, ter še vrsto drugih pomembnih kulturnih delavcev, ki so veliko prispevali za obstoj in razvoj slovenske besede.

"Poeta nad satiro", "Pesnik se rodi", so govorili Rimljani. V tem je resnica, saj ima tako majhen slovenski narod svojega največjega svetovno znanega pesnika. Pesnika, ki je ustvaril prvi umetniški besedni zaklad izrazoslovja, na katerega so se lahko opirali vsi kasnejši pesniki in pisatelji. To je bil France Prešeren. Zato se po njem imenuje.

V tujo literaturo je Prešerna uvajal prijatelj Čop, ki je tekoče govoril 19 jezikov. Žal so mu valovi Save vzeli življenje, v cvetu mladosti.

O njem je nekoč Prešeren zapisal: "Dihur žre knjige, od sebe pa ne da nobene fige".

Čop je bil načitan, vendar tih, bolj vase zaprt, bil je Francetu mentor, ko je ustvarjal nov jezik na ravni, ki ga je do tedaj govorilo meščanstvo in buržoazija samo v nemškem jeziku.

Zakaj je kulturni praznik na dan njegove smrti?

Prešeren v času svojega življenja ni bil priznan, ampak šele po smrti. Bil je odkrit nasprotnik podrejanje, zato je državno službo kot advokat dobil v Kranju šele dobri dve leti pred smrtjo. Njegovo revolucionarno zamisel je nadaljeval Fran Levstik v liberalni stranki, ki je organizirala tabore, shode takratnega slovenskega prebivalstva pod vlado avstroogrške. Žal so bili ti tabori samo tri leta in sicer od leta 1868—1871. Prvi tabor je bil v Ljutomeru, drugi v Žalcu, tretji pa v Vižmarjih pri Ljubljani, na katerem je bilo 35.000 ljudi. Vseh pa je bilo v tem kratkem obdobju osemnajst.

Pod vodstvom Josipa Stritarja je leta 1868 izšla druga izdaja Prešernovih poezij. Že takrat je enačil Prešerna s Shakespearom, Puškinom, skratka s svetovno znanimi pesniki.

Prešeren je znal v pesmi, še posebno v sonetni venec vplesti toliko lepote, biserov, mojstrovine. Tako je čutili tudi v "Zdravici", ki jo je napisal leta 1844. Objavljena pa je bila šele 1848, po marčni revoluciji, v kateri je še sedaj vse živo, resnično.

Temu velikanu slovenske poezije je bila posvečena proslava v Libojah, v kateri so sodelovale sekcije DPD Svobode in sicer godba na pihala, pevci in tamburaški orkester ter OO ZSMS in SZDL.

Jernej Koštomaj

Letna konferenca DPD Svobode Liboje

Delavsko prosvetno društvo Svoboda "Ludvika Oblaka" Liboje je imelo 28. 2. 1981 letno konferenco, na kateri je podal poročilo o delu v preteklem letu predsednik tov. Darko Šuler.

Iz poročila je razvidno, da je bilo društvo tudi v letu 1980 zelo aktivno, saj je organiziralo vse proslave v kraju, zlasti bogat kulturni program pa je bil ob 30. obletnici delavskega samoupravljanja. Proslava je bila v občinskem merilu in istočasno namenjena počastitvi prvega zasedanja delavskega sveta KIL. Prav tako je bila lepo izvedena proslava ob 165. obletnici obstoja KIL ter krajevni praznik Liboj.

Na teh proslavah in kulturnih prireditvah so bile zlasti aktivne sekcije: godba na pihala, tamburaški zbor, moški pevski zbor, povsod pa je tudi sodeloval mladinski krožek, ki deluje v društvu. Lahko trdimo, da je bila kulturna dejavnost društva nadvse uspešna.

V razpravi so vodje sekcij podali poročila, v katerih so analizirali svoje delo v preteklem letu, nanašali pa tudi določene težave, ki pa jih želijo odpraviti.

Iz poročila blagajnika društva, godbene in kinosekcije smo lahko ugotovili, da je tudi gospodarjenje

s finančnimi sredstvi društva stabilizacijsko in se sredstva smotrno uporabljajo. Vse to je potrdil tudi predsednik nadzornega odbora.

Ne smemo pozabiti pohvaliti dela strežnega osebja, ki je na vseh prireditvah poskrbelo za dobro počutje obiskovalcev.

Konferenco je pozdravil predsednik ZKO Žalec tov. Janez Meglič, ki je pohvalil delo društva, čestital prejemnikom Savinovih priznanj, še posebej pa je čestital predsedniku društva tov. Darku Šulerju, ki je od Zveze Svobod Slovencev prejel najvišje odličje v občini Žalec.

Tov. Ivan Centrih, sekretar ZKO Žalec pa je dejal, da je medsebojna povezava z ZKO in društvom odlična in takšna rodi uspehe pri kulturnem delu. Izrazil je željo, da bi uspeli v Libojah čimprej obnoviti kulturni dom.

Tov. Franjo Tilinger, direktor KIL je v imenu delovnega kolektiva izrekel zahvalo za sodelovanje in med ostalimi izjavil, da je vez med društvom in kolektivom zelo trdna in upa, da bo takšna tudi ostala.

Zahvalo za sodelovanje je izrekel tudi tajnik Krajevne skupnosti Liboje tov. Stanko Lavrinc z željo, da bi se društvo še nadalje tako uspešno razvijalo.

Skratka razprava po poročilih je bila zelo pestra in naravnana na aktivno delo društva. Da bo uspeh dela še večji, je razveseljivo, da je osnovano šolsko kulturno društvo, ki šteje 42 članov in deluje kot sekcija društva.

Na koncu konferenca je bil sprejet program dela za leto 1981, ki obsega kar 15 raznih obveznosti. Obsega predvsem organizacijo kulturnih programov za razne proslave, zlasti za 40. obletnico vstaje slovenskega naroda, počastitev praznika OF in praznika dela, kulturni program za srečanje upokojencev KIL.

Poleg tega navaja udeležbo sekcij na občinskih revijah in udeležbo godbe na pihala na republiškem tekmovanju, udeležbo tamburašev na republiški reviji v Celju, kot gostovanje tamburašev v Ptuj in organizacijo srečanja tamburašev v Libojah. Godba na pihala pa bo med ostalimi obvezami, ki jih ni malo, gostovala v zamejstvu v Globasnici na Koroškem.

Vsekakor bodo sekcije imele precej dela z uresničevanjem zastavljenega programa, toda z dobro voljo in ljubeznijo do kulture bomo naše naloge zlahka izvedli. Tesne povezave društva z ostalimi orga-

nizacijami in kolektivi kraja in tesna vez z občinskimi kulturnimi institucijami je garant še večjih uspehov.

se udeležili nekateri naši člani, vendar ne v tako velikem številu kot navadno.

ŠJ

Dneva planincev v Vratih dne 14. 9. 1980 se nismo udeležili zaradi smrti tov. Kovača.

Članski sestanek planinske sekcije KIL na Gozdniku

Želja članov planinskega društva Zabukovica, sekcije KIL je bila, da bi se letni članski sestanek vršil v planinskem okolju. Ker smo navajeni upoštevati želje večine, je odbor sprejel sklep, da bomo sestanek organizirali 7. 2. 1981 ob 16. uri na Gozdniku v lovski koči. Malo so nekateri imeli pomislek, ker je bilo vreme nestabilno in je kar naprej snežilo. Toda sklep se je glasil "sestanek bo ob vsakem vremenu".

No pa le ni bilo hudo. Bil je čudovit sončen dan, ko so se okrog 16. ure pričeli zbirati v lovski koči. Prišli so direktno iz službe, saj je bila ta dan delovna sobota. Potrebno je bilo tudi poskrbeti, da bi jim želodčki preveč ne krulili. Tov. Haladea je poskrbel za to in požel veliko pohval in priznanj za svoje kuharske sposobnosti. Točno ob uri se je pričel sestanek. Kot delovni predsednik je letni članski sestanek odlično vodil tov. Matek Franc.

Še posebno smo bili veseli, da smo v svoji sredi lahko pozdravili predsednika planinskega društva Zabukovica tov. Mira Petrovca in tajnika tov. Franca Ježovnika ter predsednike vseh štirih OOS ter predsednika konference KIL. Zbora se je udeležilo veliko število planincev.

Iz poročila, ki ga je podala tov. Zorka Godler, predsednica sekcije, je bilo razvidno, da je sekcija kljub svojemu šele enoletnemu obstoju, kar pridna.

Sekcija šteje 85 planincev, od tega 29 mladincev, 2 pionirja, 3 cici-bančke in 45 članov.

Posebno pa so bili pohvaljeni tov. Konrad Križnik, ki je v preteklem letu obiskal kar 53 vrhov, tov. Štefka Klaužer in Verica, ki sta opravili že 18 različnih transverzal.

Sprejet je bil sklep, da se tov. Križniku in Štefki Klaužer omogoči obisk tečaja za planinskega vodnika.

V razpravi smo ugotovili, da so pri vseh akcijah matičnega društva sodelovali tudi naši planinci. Udeležili smo se pohoda ob spominskih obeležjih iz NOB ter zbora na Homu.

Sodelovali smo pri pripravi krajevnega praznika v Libojah ter za 1. maj skupaj z mladinsko organizacijo organizirali kresovanje v Porancah.

Udeležili smo se zaključne proslave ob 30-letnici matičnega društva na Homu.

V lanskem in letošnjem letu smo se udeležili tudi smuka iz Šmohorja v Liboje, ki ga je organiziral TVD Partizan Liboje.

Udeležili smo se pohoda na Dobrovlje in Porezen. Tudi pohod Snežnik-Snežnik ni bil brez naših planincev. Udeležili smo se spominskega pohoda Hom-Kamnik in tradicionalnega pohoda Travnik-bolnica Celje.

Organizirali smo skupinski pohod članov naše sekcije na Raduhogrohat. Tudi vzpona na Triglav so

Nismo pozabili niti nato, da je potrebno misliti na izobraževanje naših članov. Organizirali smo predavanje o vzponu na Mont Everest katerega se je udeležilo 42 članov. V svojih vrstah imamo tudi nekaj prizadevnih planincev, ki vneto hodijo po poteh raznih transverzal. Moramo povedati tudi to, da je že letos obiskalo 7 članov Osankarico, Roglo, Resevno, Šmohor in Kamnik in da več članov zaključuje slovensko transverzalo.

Kot vse ostale organizacije je tudi naša sekcija pripravila program dela za leto 1981, kateremu pa bi morali priključiti še eno dejavnost in sicer izobraževanje naših članov.

Razumljivo je, da so vsi naši člani vključeni tudi v razne druge organizacije in da aktivno delujejo na področju samoupravljanja, kot tudi v sindikalni organizaciji.

Ob teh prilikah so se člani spomnili Franca Kovača enega najprizadenejših članov, ki je lansko leto tako nenadoma zapustil naše vrste ter počastili njegov spomin.

Na letnem članskem sestanku je bil sprejet tudi program dela za leto 1981, ki je bil sestavljen za

celo društvo s tem, da bo ta program naša sekcija dopolnila še:

- z lastnim predavanjem
- udeležbo na akcijah za počastitev krajevnega praznika Liboj
- skupnim pohodom po Savinjski poti
- pohodom na Grebengrad in

Gremo v gore

Le ljubezni odpro gore vse svoje bogastvo in globino svoje duše, hočejo celega moža, popolno predanost, srčnega poguma in resničnega navdušenja... In če so spoznale, da te niso privedle srčne želje, temveč gizdavost ali slučajna muhavost, tedaj se nevoljne odejejo z hladnimi barvami, nezaupljivo skrijejo svoje zaklade ter postanejo ponosne, mrzle, temne. Takemu tujcu nimajo kaj povedati. Reven gre od njih, kakor je prišel... Tako je zapisal dr. Julij Kugy (1858—1944) naš veliki planinec, ki je odkrival lepote gora ob dolini Trente in mnogo pisal o naših gorah, da so jih spoznali tudi tuji narodi.

Med ljudmi in tudi med samimi gorniki se plete vprašanje: zakaj hodijo v gore? Teško je odgovoriti na to. Človek mora ven, v smelo razposajenost trat in gozdov, mora v sončen dan, da malo prekine monotoni tempo sedanosti. Nekateri pa si želijo više, med sive skale, divje vetrove in svobodne vrhove — bliže k soncu, ki je izcedil iz žlebov zadnji sneg, le še kje globoko v pečini krnice je še ta

— skupinskim pohodom na Triglav v počastitev tov. Franca Kovača,

Prepričana sem, da bo delo naše sekcije tudi to leto uspešno. Vsem planincem želim srečno pot in veliko užitka ter lepega vremena.

GZ

sneg ostal. Veter je izsesal zadnjo vlago s polic, začela se je pomlad v gorah.

KAM?

Naše srce je včasih tako široko, da bi zaobjelo vse, da bi poletelo in hotelo biti na vseh straneh hkrati.

Odločimo se za pot s Krvavca in Kalškega grebena dalje. Sonce, tiho, nizko borovje in morje velikih encijanov in dišečih murkic, ti dela družbo na poti, preden stopiš na hrbet Kalškega grebena, od koder gledaš Grintavcu in Kočni v obraz.

Markacija in tu in tam kakšen klin so ti zvesti prijatelji v tej samoti. Prihitiš do kakšnega sedla (Zoisova koča) tu prenočiš in že si naslednji dan na hrbtu Grintovca in na njegovem lepem vrhu. Strma, samotna pot na Kočno in potem spust na Češko kočo je v tem sončnem dnevu prelep. In po vsej verjetnosti boš nad Češko kočo naletel na navdušene smučarje, ki tukaj smučajo celo leto.

Logarska dolina. Čar Gornje savinjske doline omami človeka. Zibka zelene Savinjske — vitki in ne preglasen slap Rinka — te sprejme in če se malo potrudiš, jo cik-cak

ubereš strmo navzgor in kmalu stojiš na vrhu slapa. Še nekaj korakov in že te pozdravi Okrešelj s Finžgarjevimi domom.

Profesor, tujec, a velik ljubitelj Savinjskih planin in Slovencev je pustil tu svoj spomin. Modro nebo režejo v ozko trikotno oglišče. Mrzla gora (na avstrijski meji) do Savinjskega sedla in slap Rinke, Turska gora, Brana in Kamniško sedlo na jugu.

Lep je Okrešelj! Macesni se gibljejo v vetru in zelena trava se izgublja v prodnata melišča pod stenami. Vendar že hitiš dalje, se vzpenjaš in grizeš kolena, nazadnje pa po zavarovani poti čez stene ob vznožju Brane zlezeš navzgor in že te pozdravljajo ovce na Kamniškem sedlu, kjer ob humorju oskrbnika in veseli družbi hitro mine dan.

Večer razstrese tisoče zvezd na nebo in vse zlate sedejo v škrbine Poljane in Brane. Iz logarske doline pa se blešče svetilke, okna domov in Ljubljano na drugi strani reže Titova cesta podolgem čez dvoje. Lepa je noč, tiha če je še večer zaspal in še lepši je drugi dan na vrhu Brane.

In kam še? O še je poti in koticov, grap in vrhov v naših gorah kamor bi človek šel, zlezel. Vendar se ne moreš kar tako zaleteti v gore. Tudi goram se moramo približati počasi. Mislim, da ni dovolj, če na lepem pograbiš nahrbtnik, vtakneš vanj nekaj jedače, obleke in greš. Res pomeni že volja mnogo, vendar moraš v gore predvsem rad, rad moraš imeti zelene gorske vode, gorske doline, cvetje, sivo skalo in osamljene vrhove. Če imaš vse to rad potem se boš resnično srečal z goro, lepoto narave pa boš znal ceniti in čuvati. Z vsakega izleta boš prihajal močnejši, z vsakim izletom bolj odporen in zdrav. Počasi si nabiraš spoznanje in se naučiš spoznati samega sebe, svoje sposobnosti in moči, začeniš razumeti odgovornost za samega sebe in za svoje zdravje.

Virant Roman

II. tradicionalni turnirni smuk Šmohor - Liboje

Lepa, topla, sončna januarska nedelja je spremljala tekmovalce, ki so uporabljali vse svoje znanje in tehniko smuka po strmih pobočjih smuk proge iz Šmohorja do Liboj. Vreme je tokrat ponagajalo tekmovalcem, saj je bila odjuga. Trud skupine, ki je štela 29 članov, ni bil v celoti poplačan. V dvakratni akciji od jutra do noči so pripravljali progo, ki je bila 200 m brez snega, odstranjevali ovire in postavljali markacije.

Tekmovanje se je odvijalo v sedmih tekmovalnih skupinah: od pionirjev in najmlajšega udeleženca 4 letnega Andrejčka, pionirk, mladink, mladincev, članov do veterenov med katerimi je bil najstarejši tov. Četina nekdanji državni reprezentant. Tokrat pa je zasedel 3. mesto.

Udeležencev je bilo preko 130, zato so imeli organizatorji precej dela. V organizaciji so sodelovali stari člani CZ, NZ, SZDL, ZSMS, DPD Svobode in radiotelegrafisti, ki so bili povezani z radijsko opremo od starta do cilja.

Nosilec akcije turnega smuka pa je bil TVD Partizan s finančno pomočjo obrtnikov in OZD občine Žalec ter KK SZDL Liboje. V vsaki tekmovalni skupini so za prva tri mesta tekmovalci dobili diplome, kolajne in praktične nagrade. Za doseženo 4. in 5. mesto pa diplome.

Po tekmovanju je bil družabni večer z malico za tekmovalce in ples za vse, ki ljubijo glasbo. Izkupiček je društvo namenilo za postavitve žične ograje okrog asfaltiranega igrišča za roket.

Vodstvo TVD Partizan želi ustanoviti smučarsko sekcijo, saj bi imela za trening idealne pogoje na obeh vlečnicah v Libojah, ki so dobro poznane vsem ljubiteljem zimskega športa celjske regije, ker je tu nočni smuk. Upamo in želimo, da jim bo to uspelo s finančno pomočjo ljubiteljev belega športa, saj imajo mnogo volje do ustvarjalnega dela. Že sedaj pa vas vabijo na III. tradicionalni turnirni smuk, ki bo drugo leto.

Jernej Koštomaj

Simultanka mednarodnega mojstra Musila v Libojah

V mesecu januarju je na povabilo našega sindikata igral simultanko v Libojah mednarodni mojster Vojko Musil iz Maribora. Z 32. najboljšimi šahisti našega podjetja in krajevne skupnosti je dosegel rezultat 26 : 6. Zmagali so: Ivan Jurak, Jo-

že Avsec in Drago Guček, remizirali pa Rudi Grum, Boris Kos in Mitja Urisek.

Podobna srečanja smo že organizirali in želimo, da bi se takšna srečanja v bodoče enkrat letno organizirala.

Rubrika predstavljamo vam

Tokrat je bil žreb naklonjen dvema tovarišicama in sicer: Dragici Kolar iz oddelka slikarne in Mariji Kuček iz strugarne.

Tov. Dragica Kolar se je rodila kot hči matere gospodinje in očeta gozdnega delavca. Posedovali so tudi kos zemlje, ki pa jim ni dal dovolj kruha, zato je moral oče delati v gozdni delovni organizaciji, mati pa se je ubadala z zemljo ter gospodinjstvom. Poleg Dragice, ki je rojena leta 1959, sta se jima rodila še dva otroka. Torej petčlanska družina, ki je mnogokrat bolj živetarila kot živela; se spominja Dragica zamišljeno.

Ko je bilo Dragici sedem let, jim je kruta usoda iz svoje sredine odtrgala očeta. Tako je ostala mati sama s tremi otroki, brez zaposlitve ter z majhno pokojnino, ki jo je dobila za možem. Čeprav so ji otroci, kot pravi Dragica, kolikor se je dalo pomagali, predvsem v kuhinji in na paši, je velik del odpadel samo na mater. Iz vsega tega sledi, da njena otroška leta niso bila tako brezbrizna, kajti že kmalu je občutila tok krutega življenja, ki se je kazal predvsem v pomanjkanju najnujnejšega za življenje.

Do četrtega razreda je hodila v osnovno šolo Ptuj, pot do šole je bila dolga, kot otrok pa je največkrat imela čas za igranje le med pašo.

Ko je končala četrti razred je mati prodala zemljo in preselili so se v Zabukovico, kjer še danes stanujejo. Osnovno šolo je nadaljevala v Grižah in uspešno končala sedmi razred.

Po osnovni šoli se je dne 22. 10. 1974 zaposlila v naši delovni organizaciji, kjer je bila sprejeta za opravljanje del in nalog retušerja izdelkov v oddelku strugarne.

Vprašanje:

"Kakšen je bil tvoj občutek, ko si prestopila prag naše delovne organizacije." "Kakšna je bila ta prelomnica, šola-delo, novo okolje in kakšno je tvoje počutje v naši sredini?" sem jo vprašala.

Dragica odgovarja:

"Po obveznem šolanju je bila moja edina želja, da se čimprej zaposlim in tako pričnem sama skrbeti zase, da razbremenim mater, ki nas je težko preživljala. Bila sem ponosna, ko sem stopila v svet, ki je takrat bil meni še malo znan, nova poznanstva, delovne navade ter lasten denar, s katerim sem se počutila odraslo.

Po enem letu se je v slikarni pokazala potreba po novih delavkah, zato sem bila premeščena na delovno mesto slikarja izdelkov. Čeprav sem po naključju prišla v ta oddelk, sem bila vesela, hkrati pa sem se bala, da ne bom kos nalogam, ki se zahtevajo na teh opravilih. Precej truda sem morala vložiti, seveda sem uspela, s pomočjo sodelavk ter vodje oddelka in pomočnika, ki so me usposobile, oziroma priučile za slikarsko delavko ter mi tako pomagale prebroditi začetno težavo, za kar se jim resnično hvaležna.

Danes sem že vpeljana v delo slikarke ter bi mi bilo resnično žal, če bi ga izgubila.

V okolju, kjer dela, se s sodelavkami dobro razume čeprav pravi, da občasno le pride do kakšnih zapetljajev, vendar jih znajo dobro razrešiti.

Sprašujem dalje:

"Se ti zdi, da si za svoje delo dovolj nagrajena in kakšni so pogoji dela z vidika organizacijske pripravljenosti samega oddelka?"

Dragica razlaga:

Glede same organizacije bi rekla, da bi se včasih le dalo bolje organizirati delo. Če kar naštejemo nekaj takih primerov, kot so npr. prostorska stiska, neustrezni delovni pripomočki, pri tem mislim predvsem na čopiče, s katerimi barvamo in največkrat zadovoljivo ne ustrezajo zahtevani kvaliteti. Menim tudi, da bi za tako delo moral biti manjši hrup in prepah.

Glede osebnega dohodka se še zaenkrat ne morem pritoževati, ker še nisem poročena, stanujem pri materi in da nimam pripomb. Seveda pa je za tiste delavke, ki

imajo družine to čisto drugače, verjetno morajo presneto paziti kako bodo obrnile denar, da bodo prišle do konca meseca.

Vprašujem:

"V teku so tudi priprave, da bi oddelek slikarne v bližnji prihodnosti pričel obratovati na dve izmeni, kako je tvoje mišljenje glede tega?"

Dragica: Meni osebno to sicer ne bi odgovarjalo, ker sem se pač navadila samo na eno izmeno. Mnenja sem, da tudi ostale sodelavke ne bi bile s tem zadovoljne, kajti tok življenja, ki smo ga sedaj navajene, bi se zelo spremenil. Vsaka nova sprememba pa dobro veste, da vpliva v začetku negativno in tudi odpor ne izostane. Vsekakor pa se bomo morale prilagoditi tudi izmenam, v kolikor se ne bi dalo problem drugače razrešiti. Saj se zavedamo, da je treba skrbeti za naš vsakdanji kruh, pri tem pa ne sme pozabiti, da je proizvodnja prvotno naša naloga in da čim več in čim bolje delamo za naš boljši jutri.

Vprašanje:

"Imaš kakšen predlog, ki bi omogočil boljše delo v vašem oddelku?"

Dragica: Večjo pozornost bi morali posvečati porabi materiala, s katerim delamo, zmanjšati lom na minimum in več in boljše delati.

"Na katerih področjih samoupravljanja delujete?"

Dragica: "V naši delovni organizaciji nisem bila izvoljena v noben organ samoupravljanja".

"Si morda članica kakšne DPO ali društva in kakšne funkcije si imela oziroma jih opravljaš na terenu?"

Dragica: "Sem članica SZDL, sindikata, PD in RK. Na terenu opravljam funkcijo mladinskega tajnika, vendar ne najdemo skupnega jezika za delo zaradi tega tudi naša pasivnost."

"Pogosto delavci tarnajo, da ne razumejo vseh besed, ter da niso dovolj obveščeni, kakšno je tvoje stališče o tem?"

Dragica: Mislim, da smo dovolj obveščeni, kdor hoče biti obveščen, se pač mora potruditi ter brati oziroma poslušati. Upam, da bo tudi v bodoče tako. Kar pa se tiče vsebine in strokovnih besed, ki jih najdemo v raznih naših virih

obveščanja, menim da so razumljive.

Lepo je bilo kramljati z mlado, pridno in vestno delavko in mislim, da ne grešim, če ji v imenu celotnega kolektiva zaželim veliko uspehov v privatnem življenju in na delovnem mestu.

MARIJA KUKEC:

Petek, 27. 3. 1981; lep sončen dan, vendar smola že na začetku. Anti z aparatom, a brez avtomobila. Torej fotograf in novinar amater na mestu. Avto-prevoz za plačane kilometre bi marsikdo opravil, ob stabilizacij, ki omejuje izplačilo kilometrine, pa je le malokdo pripravljen narediti zastoj. Vendar se je tudi to uredilo. Janez ne bi bil Janez, če ne bi priskočil na pomoč.

Po nekaj minutah iskanja drug drugega, smo odrinili izpred tovarne, ura 8.30 in že drvimo po libojski cesti. Pri stari Tominškovi gostilni smo krenili na levo, makadam, hrib, slaba cesta, ki je bila ravnokar razorana, je ustavila AMI STOP, noče in noče vleči, z Antijem izstopiva, verjetno sva bila pretežka in pot pod noge po travniku, medtem, ko se je najin šofer, čeprav še vedno s težavo le pripeljal do hiše, v kateri stanuje naša delavka Marija Kuček. Stanuje na hribčku v Libojah št. 91.

Marijo smo našli pri hišnih opravilih, ravnokar si je nalagala pole na roke, da bi zakurila v štedilnik in to je naš fotograf amater spretno izkoristil, še preden smo ji pojasnili zakaj smo prišli.

Sigurno se boste vprašali, kaj nas je pičilo, da jo doma nadlegujemo, oziroma zakaj intervju ni potekal v sami tovarni. Moram vam povedati, da je Marija že štirinajst dni doma na porodniškem dopustu, ker pričakuje povečanje družine.

Povabila nas je v kuhinjo, nam postregla, odkrito priznala, da nas ni pričakovala tako zgodaj, čeprav

smo ji prejšnji dan dali na znanje po sosedih, ki dela v pakirnici in stanuje v neposredni bližini.

Za mizo je že sedela triletna hčerka, ki je takoj prenehala z zajtrkom in nas pričela preplašeno opazovati.

Ko sem ji pojasnila za kaj gre, je začudeno dejala: "Jaz pa sem mislila, da ste prišli zaradi stanovanja". In takoj je bila pripravljena odgovarjati na zastavljena vprašanja.

Marija Kukec, rojena Bohte, se je rodila dne 11. 4. 1958 v kraju Gudarica, občina Vršac. Njeni starši so bili leta 1949 kolonizirani iz Slovenije v Srbijo, kjer so dobili obdelovalno zemljo in status kmeta. Življenje na zemlji je bilo težko, ni bilo tako kot je danes, ko imamo kmetijsko mehanizacijo na visoki ravni, marveč se je oralo vse ročno. Poleg teh težkih pogojev dela, so na letino vplivali tudi razni vremenski činitelji, ki so ostali do danes neizpremenjeni. To se kaže predvsem enkrat v preobilici dežja, drugič v neizmerni suši, o pronicanju talne vode itd.

Vse to pa seveda povzroča trši kruh delavca-kmeta, kar je okusila tudi petčlanska družina Bohte.

Marijina otroška leta so bila kljub težkočam, brezbrizna in razigrana, čeprav je že kot otrok morala poprijeti za delo, seveda glede na svoje takratne sposobnosti.

Želja po slovenski zemlji je bila vedno močnejša, zato so se njeni starši odločili, da zemljo v Srbiji prodajo in jo kupijo v Sloveniji. Po vrnitvi, so se začasno nastanili v Grižah, nato pa so kupili zemljo v Libojah, kjer so si ustvarili nov dom.

Tov. Marija je osnovno šolo obiskovala v Žalcu in končala sedem razredov. Po obveznem šolanju se je zaposlila v naši delovni organizaciji v oddelku strugarne, kjer je še danes zaposlena in opravlja razna dela.

Je poročena in mati enega otroka.

"Tov. Marija kako se počutite na svojem delovnem mestu, vam delo ustreza in kakšen se vam zdi osebni dohodek glede na današnje cene?"

Marija: "V svoji delovni sredini se dobro počutim, s sodelavci in sodelavkami se dobro razumem. Delo mi odgovarja, pa tudi z osebnim dohodkom sem še kar zadovoljna,

saj je večji, kot je bil včasih. Imam pa problem z rokami, ker se mi večkrat pojavi ekcem in me to pri delu zelo ovira".

"Ste v času zaposlitve v naši delovni organizaciji že bila kdaj izvoljena v kakšen organ samoupravljanja?"

Marija: "Zaenkrat še nisem bila izvoljena v noben organ samoupravljanja". V kateri družbenopolitični organizaciji ste vključeni in kakšne funkcije opravljate?"

Marija: "Sem članica SZDL, OOS, ZSMS in RK. Funkcij pa še nisem imela." Kako ocenjujete obveščeno v naši delovni organizaciji in po TOZD-ih in kakšna se vam zdi pisana beseda našega obveščanja v Informatorju, zapisnikih in v časopisu "Keramik".

Marija: Obveščena sem, vendar večkrat tudi ne razumem določenih stvari, ki so zame kot neposredno delavko s komaj dokončanimi sedmimi razredi osnovne šole, mater in gospodinjo, včasih kar odveč. Po svojih močeh se vključujem v samoupravljanje in sicer na sindikalnih skupinah in zborih delovnih ljudi, toliko kolikor mi pač moje sposobnosti to dopuščajo".

Na koncu smo se ji zahvalili za izkazano gostoljubnost ter ji zaželeli, da se ji rodi zdrav in močan otrok.

Majda Kotnik

NOVOLETNA OBDARITEV OTROK

Kot vam je vsem znano, smo se v naši občini z dogovorom odločili o enotni obdaritvi vseh predšolskih otrok v starosti od 2. — 7. leta, ter za otroke od 1. — 4. razreda osnovnih šol. Novoletno praznovanje predšolskih in šolskih otrok je potekalo po predhodno izdelanih programih. Kulturni sporedi so se vršili od 22. do 30. decembra 1980.

Obdarjenih otrok v naši občini je bilo:

predšolskih	3.229
šolskih	2.184
otrok delavcev iz drugih republik	373
	5.786

Za otroke izven naše republike so delovne organizacije otrokom zavitke poslale po pošti.

Otrokom od 5. — 8. razreda osnovne šole je bil namenjen kulturni program z zabavo.

OM

Slovo od Anice Dosedla

Ne moremo si misliti in se sprizniti z resnico, da smo v letu 1981 že četrtič izobesili črno zastavo, katera tako neprijazno plapolala pred tovarno. Tega žalostnega in pustege februarskega dne je poslednjič zaplapolala za našo upokojenko Anico Dosedla.

Pred slabim mesecem dni, ko se je odpravila iskat zdravniško pomoč v bolnico Celje nismo slutili, da jo zadnjikrat vidmo živo med nami. Polna upanja v svojo ozdravitev je šla iz Liboj z besedo nasvidenje in toplim nasmehom na obrazu. Na žalost ni se vrnila med svoje, katere je tako nepričakovano zapustila. V družini je nastala praznina, ki se ne da nadomestiti.

Anica je zagledala luč sveta v Jurkloštru, vendar se je njena družina v rani mladosti preselila v Liboje. Z šestnajtimi leti je stopila med libojske keramike v oddelku slikarne. Življenje jo je prisililo, da je med drugo svetovno vojno zapustila sodelavce ter ostala doma. Med vojno si je izbrala življenjskega spremljevalca ter se poročila. Z leti se je večala njena družina, zato se je odločila in 1950. leta prišla nazaj med keramike in to v skladišče gotovih izdelkov. 1959. leta je prevzela nadzor in prodajo uporabnega loma v naši tovarni. Nikdar ni tarnala nad delovnimi pogoji, kateri niso bili rožnati, nasprotno z veseljem in ponosom je svoje delo opravljalna vse do 31. 12. 1978, ko je šla v zasluženi pokoj.

Da je bila priljubljena med nekdanjimi sodelavci in sosedih v Slovenskem dolu so dokazali, ker so se kljub slabemu vremenu in mrazu tako številčno podlovili od nje na pokopališču v Grižah.

Člani kolektiva Keramične industrije Liboje izrekamo globoko sožalje možu Gustiju, hčerkama Tatjani in Štefki, sinovoma Fricu in Bojanu, sestram ter drugim sorodnikom.

Tone Mlinarič

Slovo od Antona Kvedra

V novo 1981. leto smo vstopili z upanjem, da nam ne bo treba že v prvih poprazničnih dneh izobesiti črne zastave, saj smo jo na dan starega leta komaj sneli, žal, pa ni bilo tako. Kot blisk se je razvedela po kolektivu žalostna novica, da je 6. 1. nenadoma umrl naš dolgoletni sodelavec, sedaj upokojenec Anton Kveder iz Brnice.

Kako čil in dobre volje je bil med nami ob zadnjem srečanju naših upokojencev-keramikov. Zato nismo mogli verjeti žalostni resnici, da ga ne bo več med nas. Če bolj nesrečni in prizadeti so bili njegovi otroci in vnuki, da ne bo več med njimi očeta in starega očeta. Veliko je s svojim vestnim delom prispeval za razvoj kolektiva v polnih dvajsetih letih, kar je bil med nami.

Lahko bi še pri letih, katere je dočakal, užival svoj mir in pokojnino, s katero si je prislužil takorekoč mirno življenje upokojenca.

Za vedno smo se poslovili od njega 8. 1. 1981. leta na pokopališču v Žalcu.

S temi skromnimi vrsticami izrekamo člani kolektiva Keramične industrije Liboje iskreno sožalje hčerkama in sinovoma.

Tone Mlinarič

Peretovi Pepci v slovo

Dane obljube ob odhodu iz kolektiva, da nas bo obiskovala se niso uresničile, ker je prej kot je minilo leto uživanja njenega miru in pokojnine, smrt pretrgala nit življenja. Vsi, kateri smo jo poznali in dolga leta delali z njo, je zastal dih in izginil nasmeh z obraza, ob tej žalostni in kruti resnici, da je ne bo več med nami.

Teško bi izračunali dneve, še težje ure, koliko jih je preživela med libojskimi keramiki, saj je začela pot keramičarke 1940. leta, čeprav ji je bilo komaj šestnajst let. Po pripovedovanju starejših sodelavcev in sodelavk se ni ustrašila nobenega še tako zahtevanega in težkega fizičnega dela. Nobeno delo ji ni bilo pretežko, saj je vseskozi oblikovala težje keramične izdelke.

Leta 1975 je prejela priznanje za dolgoletno vestno delo, kar ji je dalo še večjo vnemo do dela in na priznanje je bila zelo ponosna. Da je bila priljubljena med nami, smo dokazali z zadnjim slovesom 31. 1. 1981. leta na pokopališču v Grižah.

Tone Mlinarič

Slovo od Antona Podjeda

Ko bi se kakšna vesela novica razširila tako hitro, kot se vest o smrti kakega našega upokojenca. Ni bolj bolečega kot glas, da moramo izobesiti črno zastavo pred tovarno, katera naznanja, da je ponovno neizprosna smrt posegla med nas.

Tako je bilo tudi 9. februarja, ko smo izvedeli, da je daleč od nas v Šmartnem pri Litiji umrl naš upokojenec Anton Podjed. Kljub temu, da je živel daleč od tovarne, smo se udeležili njegovega pogreba zavedajoč se, da je tudi on v svojih dvaindvajsetih letih, ko je bil med nami, v šamotnem oddelku prispeval svoj delež za boljši danes. Zelo ga je zanimal sedanji razvoj in napredek tovarne. Edina vez z nami sta mu bili hčerki, kateri sta ga pogosto obiskovali, posebno zadnje čase, ko ga je bolezen priklenila na bolniško posteljo. Tudi našega internega časopisa "Libojski keramik" je bil vesel, ko ga je prejel.

Kaj še naj napišem! To, da bi še lahko pri svojih letih užival svoj mir in pokojnino med svojimi najdražjimi.

Od našega upokojenca smo se poslovili dne 10. februarja 1981 na pokopališču v Šmartnem pri Litiji.

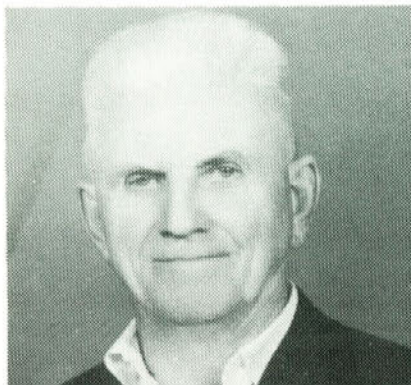
Ženi, hčerkama Tončki in Marici izrekamo člani kolektiva KIL globoko sožalje.

Tone Mlinarič

Slovo od Jožeta Strnada

Dne 10. decembra 1980. leta smo se poslovili na pokopališču v Grižah od našega nekdanjega sodelavca, sedaj upokojenca Jožeta Strnada. Rodil se je 2. 3. 1895. leta v Gornji vasi, Šmarje pri Jelšah. Na skromni kmetiji, kjer je zagledal luč sveta, so bili štirje otroci, zato je moral po obvezni šoli zapustiti rodni dom, ker ni bilo dovolj kruha za sorazmerno veliko družino. Pot ga je pripeljala

v Savinjsko dolino ali bolje rešeno v libojsko kotlino, kjer se je zaposlil v tedanjem rudniku. Sčasoma se je naveličal temnih in črnih globin in nečloveškega izkoriščanja tedanjih kapitalistov, zato je rudnik zapustil ter 1. 6. 1936. leta vstopil med libojske keramike v oddelek gmote.

Tudi v tovarni je bilo takrat težko in naporno delo, posebno še med drugo vojno, toda vajem trdega in težaškega dela je vse napore z ljubeznijo do dela premagoval vse do 23. 12. 1953. leta, ko je odšel v zasluženi pokoj.

Poleg svojega trdega dela je še našel čas zase, za svoje privatno življenje. V sosednjih Grižah je spoznal dekle, za katero je bil prepričan, da mu bo zvesta spremljevalka skozi vse dni trdega in naporenega življenja. Ni se prevaral - bila mu je dobra žena in skrbna mamica njegovim sedmim otrokom. Srečno družinsko življenje, pa se je ustavilo 1944. leta, ko jim je umrla mama oz. žena. Ni mu preostalo drugega, kot prevzeti vlogo matere na svoje rame, kar pa moramo priznati, da mu je popolnoma uspelo, saj je vse otroke vzgojil v vredne člane naše družbe. Njegovi varovanci so odraščali ter si vsak po svoje ustvarjali svoje družine, on pa je bil in ostajal osamljen, kljub rednim obiskom svojih otrok.

Leta 1961 je poskusil ponovno srečo, kar mu je tudi popolnoma uspelo, saj mu je njegova druga žena Justa stala zvesto ob strani polnih devetnajst let, odkar sta bila skupaj. Posebno zadnje ure njegovega življenja mu je krajšala z lepo in mirno potrpežljivostjo zavedajoč se, da ji je bilo lepo v njegovih družbi.

S tem skromnim zapisom izrekamo člani kolektiva vsem njegovim najbližnjim globoko sožalje.

Tone Mlinarič

Slovo od Milana Mastnaka

Še v snu nisem pričakoval, da me na starega leta dan čaka tako žalostno poslanstvo, kot je pogreb. V Keramični nismo mogli verjeti, da je za srčno kapjo umrl naš dolgoletni sodelavec, sedaj upokojenec Milan Mastnak.

Bil je obratni električar najprej v Libojah, po pridružitvi Opekarne Ložnica k keramični, pa je prevzel nadzor nad elektromotorji in vsem kar je spadalo k njegovemu poklicu na naši opekarni Ložnica. Vsekozi je bil vesten in marljiv delavec in takega bomo tudi mi ohranili v spominu.

Z žalostjo v srcih smo se od pokojnika poslovili 31. decembra 1980. leta na mestnem pokopališču v Celju.

Vsem domačim in sorodnikom izrekamo člani kolektiva Keramične industrije iz Liboj globoko sožalje.

Tone Mlinarič

Zahvala

Vsem, ki ste pospremili na zadnji poti našega dragega moža, očeta in starega očeta Milana Mastnaka, mu darovali cvetje in sočustvovali z nami, iskrena hvala.

Še posebej se zahvaljujemo za poslovilne besede, ki jih je izrekel član kolektiva Keramične industrije Liboje ob odprtem grobu.

V Celju, 6. 1. 1981.

VSI NJEGOVI

Zahvala

Dnevi po novem letu so bili za našo družino črni. Nenadoma brez kakršnihkoli zlohotnih napovedi, smo se morali soočiti s trašnim dejstvom. Morali smo sprejeti neizpodbitno resnico, da so navidez nenevarni začetki bolezni že znaki neizogibnega odhoda naše drage žene, mamice in sestre Anice Dosedla. Našo skrivajočo bolečino je blažila zavest ob spoznanju, kako ste jo imeli tudi drugi radi. Ni bilo dneva, da je ne bi obiskalo po nekaj nekdanih sodelav-

cev iz tovarne. Na vse načine ste ji skušali lajšati zadnje ure življenja.

Tudi, ko je 19. februarja prenehalo biti njeno plemenito srce, ste bili njeni sodelavci, prijatelji, znanci prvi, ki ste nam v teh težkih trenutkih ponudili roko v oporo. Ponovno smo spoznali, da človek žanje toliko, kot seje. V teh dneh smo videli, da naša mamica ni sejala le v nas. Svojo pleminitost je izžarevala med vse; to ste ji skušali vračati. Tudi ogromna množica na pogrebu priča o tem.

Nemogoče se je zahvaliti vsem, ki ste Anici Dosedla kakorkoli pomagali, jo pospremili na zadnji poti. Radi pa bi, da bi vedeli, kako zelo smo vam hvaležni.

Mož Gusti, hčerki Tatjana in Štefka, sinova Fric in Bojan ter ostalo sorodstvo

Zahvala

Ob boleči izgubi dragega očeta Antona Kvedra, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujem DSSS, sindikatu KIL ter oddelku modelarne za podarjene vence.

Hvala vsem godbenikom in pevcem za odigrane in odpete žalostinke ter tov. Mlinariču za lepe poslovilne besede ob odprtem grobu.

Ivan Kveder

Zahvala

Ob izgubi mojega dragega moža Antona Podjeda, se zahvaljujem vsem, ki ste ga spremili na njegovi zadnji poti, mu poklonili cvetje in govorniku za iskrene besede.

Še enkrat iskrena vam hvala!

žena Julka Podjed

Litija, 26. februarja 1981

Zahvala

Ob izgubi najinega očeta ANTONA PODJEDA se iskreno zahvaljujemo za lep govor, darovano cvetje, izražena sožalja in za spremstvo na njegovi zadnji poti.

hčerki Tonika Martinšek
Marija Florjanc

Zahvala

Ob boleči izgubi drage sestre Pepce Pere, se zahvaljujem vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali cvetje in vence. Posebno še oddelku pakirnice za darovani venec, govorniku tov. Mlinariču, godbi na pihala Zabukovica in moškemu pevskemu zboru.

Žalujoče sestre Karolina, Mici, Tončka, Nežka in Frida z družinami

Zahvala

Ob boleči izgubi naše drage mame in stare mame Jožefe Pere se iskreno zahvaljujemo vsem sodelavcem in sodelavkam iz gmote, strugarne in predorne peči za podarjene vence in cvetje.

Enaka hvala tov. Mlinariču za poslovilne besede pri odprtem grobu, pevcem in godbi na pihala iz Zabukovice, družini Bohte in vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mož Tone, sinova Vili in Bogdan z družino, hčerka Zvonka z družino, Marjana, David in Milan, Viktor Elero z ženo, Marija Cilenšek in Peretovi iz Kasaz

Zahvala

Ob prerani in boleči izgubi dragega očeta in brata Martina Tominka se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, tov. Mlinariču za poslovilne besede in godbi na pihala za odigrane žalostinke.

Zahvaljujemo se DSSS in oddelku livarne za prispevano denarno pomoč in podarjeni venec.

hčerka Metka
sestra Rozika

Obvestilo

Tokrat vam želimo predstaviti slovensko poljudno ljudsko revijo z zelo pisano in vsestransko zanimivo vsebino, ki jo že 29 let izdaja Prešernova družba. Gotovo bi se nanjo naročil še marsikateri delavec, če bi jo bolje poznal.

Razen kratkih novel domačih in tujih pisateljev prinaša "Obzornik" na 80 straneh vsak mesec zanimive članke z vseh področij znanosti in človeškega zanimanja. Zgodovina, potopisi, narodopisje, problemi daljnjih dežel in ljudstev, razvoj tehnike in znanosti, revolucije in vojne, razvojna pot človeškega rodu ter perspektive prihodnosti, življenjske poti domačih in tujih znamenitih ljudi, zanimivi kulturni problemi in dogajanja, pa še pisane podobe iz narave in živalskega sveta. Revija posveča posebno pozornost umetniški in estetski vzgoji bralcev ter je bogato ilustrirana. Zanj se navdušujejo tako prosvetni delavci kot mladina prav tako pa tudi ljudje vseh poklicev, od preprostih ljudi do izobražencev. V njej objavljajo tudi poročila o delovanju Prešernove družbe, pisma, ki jih pošiljajo njeni člani in odgovore nanje. Revijo ureja uredniški odbor z glavnim urednikom Tonetom Fajfarjem in odgovornim urednikom Stankom Janežem.

Letna naročnina (12 števil) "Obzornika" 1981 je 300 dinarjev, lahko pa jo poravnate tudi v največ 3 obrokih. Polletna naročnina je 150 dinarjev, posamezna številka pa stane 30 din. Naročite jo lahko na naslov: Prešernova družba, Borsetova 27, 61000 Ljubljana.

Od kolektiva se je poslovila tov. Valentina Kroflič

Po devetindvajsetih letih marljivega dela v naši delovni organizaciji je odšla dne 12. 2. 1981 v zaslužni pokoj tov. Valentina Kroflič.

Ko je porišla v našo delovno organizacijo se je zaposlila kot loščilka keramike. Že po nekaj letih kvalitetnega dela je napredovala in opravljala delo pomočnika delovodje loščilnice.

Tudi na področju družbenopolitičnega delovanja je bila aktivna, saj je opravljala funkcijo predsednika sindikalne organizacije in tudi ostalim pomembnim zadolžitvam se ni izmikala.

Ob odhodu ji vsi želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let z željo,

da se še kdaj oglasi in pogleda na okrasno cvetje, ki ga je gojila z vso ljubeznijo in s polnim posluhom za urejanje in lepo delovno okolje. OM

V letošnjem letu so dosegli 50 let

1. Franc Krošl, 16. 1. 1931, kotlarna
2. Zorka Godler, 23. 1. 1931, kadrov. spl. služba
3. Nada Pečovnik, 17. 2. 1931, kadrov. spl. služba
4. Jože Lednik, 4. 3. 1931, grafitni oddelek
5. Ljudmila Žonta, 22. 3. 1931, loščilnica
6. Marjan Podlesnik, 23. 3. 1931, kadr. spl. služba

Vsem iskrene čestitke k visokemu jubileju z željo, da bi bili zdravi, da se jim izpolnijo vse skrite želje ter da bi bili še dolgo med nami.

SODELAVCI

Izdaja Keramična industrija Liboje. Ureja odbor za informacije. Odgovorni urednik Marija Oblak. Izhaja štirikrat letno. Telefon 063/737-120. Tisk: REK DO TISKARNA VELENJE. Naklada 750 izvodov.

Prvomajsko srečanje pri Šmiglovi zidanici

Druženopolitične organizacije občine Žalec tudi v letošnjem letu pripravljajo za 1. maj (1. 5. 1981) srečanje delovnih ljudi in občanov pri Šmiglovi zidanici.

Kulturni program se bo pričel ob 9. uri s slavnostnim govorom. Nato bo sledil nastop kulturnih skupin. Po končanem programu bo sledilo srečanje, ki ga bodo organizirala društva krajevne skupnosti.

Fluktuacija delovne sile

TOZD Keramika

Prišli:

Igor Marko, modelarna
Tatjana Kelner, slikarna
Martina Rober, slikarna
Milena Frece, slikarna
Slavica Kajiš, slikarna
Marija Dajič, loščilnica
Jože Šalej, strugarna
Jelka Cokan, strugarna

Odšli:

Zlatko Videc, predorna peč
Igor Gaberšek, strugarna
Zdenka Pocajt, strugarna
Ana Ferenc, strugarna

TOZD Ploščice

Prišli:

Anica Rober

Odšli:

TOZD Grafit

Prišli:

Jože Lednik

Odšli:

DSSS

Prišli:

Pavel Tilinger, komercialna služba

Odšli:

Vera Lenarčič, računovod. služba
Lado Koštomaj, komercial. služba

Upokojila se je tov. Valentina Kroflič - loščilnica.

Iskrice iz KIL

- Neka ženska našega kolektiva je rabila žarnico pa je prosila za žarnico, ki še vsaj malo gori.
- V skladišču tehničnega materiala imamo po mnenju neke uslužbenke vskladiščene 220 W metle.
- Miličnik je ustavil delavca, ki se je vračal iz dela v večernih urah in ga vprašal kje ima dinamo, on pa mu odgovori, da navija za Olimpijo.
- Uslužbenka v navalu dela in hitrosti uporabi namesto računskega stroja telefonski aparat "10 krat" zavrti številčnico, na kar ugotovi pomoto in to podkrepí s sočnimi kletvicami.
- V lepem sončnem dnevu sredi marca uporabnik našega novega avtomobila končno ugotovi, da bi lahko avtomobilu podaril vsaj za prvi spomladanski dan, ploho tople vode.
- Dogodek v upravi: močno zaposlena uslužbenka prileti v spodnje prostore z obvestilom, da nima časa nekaterih stvari prinesiti, ker je preveč zaposlena.

Pravilna rešitev novoletne križanke

(vodoravno)

KERAMIKA, OLOJITEV, ND, DRAMA, JOVAN, IL, ERA, ALGA, DAČA, AR, DEDEK MRAZ, NERO, A, FI, KLET, KOPE, DAVID, RATITOVEC, KEMIJA, ATI, UROŠ, KOMISAR, VIK, GALA, OČI, ANEMONE, RAKOVEC, TETA, ATRI, SARA, ACA, OAZA, PALIR, SMUČANJE, ERIKA, NEGA, PIA, AAR, GAMS, APARAT, SLAMA.

OBVESTILO

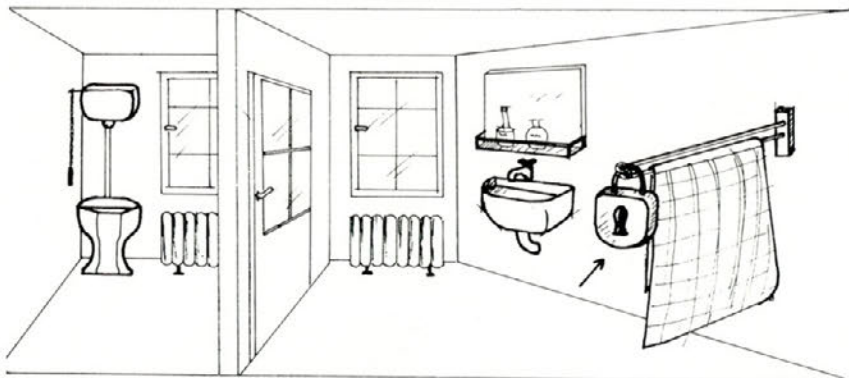
Dne 19. 2. 1981 smo v oddelku strugarne izžrebali nagrajence novoletne križanke.

Srečni izžrebanci so bili:

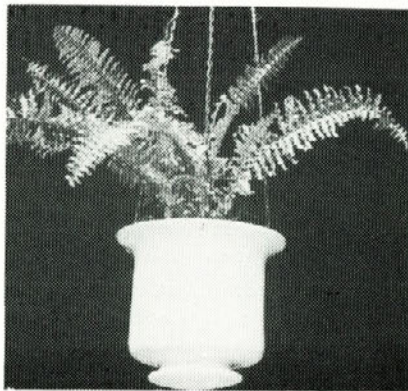
- I. nagrada, vinski servis
Jelka Kovač
- II. nagrada, garnitura ČK
Jože Rus
- III. nagrada, vaza
Ivan Jurak

Čestitamo!

WC NA UPRAVNI ZGRADBI

morda edino pri nas, ki onemogoča odtujevanje družbenega premoženja

Funkcionalen način dekoracije modernih stanovanj z novimi izdelki

